

DIALOG

Kresťanský diskusný mesačník

XV. ročník ● 1/2022

A woman in a yellow patterned dress and headscarf is holding a piano keyboard against a damaged brick wall. The wall has several holes and cracks. In the background, there is a multi-story building with many windows and balconies. The scene is set in a city street.

slzy afganistanu

O B S A H

Cirkev online 5
ÚVOD DO MOTLITEBNEJ
P. Kučera

Rozhovor 6
RABAKA
M. a L. Kulíškovci/E.Bechná

Téma 12
SLZY AFGANISTANU
V. Sabo/E, Mihočová
J. Vermeer

Príbehy narkomana 21
PRÍBEH DEVIATY

Misia 22
LAUSANE EUROPE
P. Prištiak
RADOSTI A VÝZVY
L. a J. Knoetze
SVEDCTVO MISIE
D. Daňová

Zápisky z farmy 28
NEZVYČAJNÉ VIANOCE
T. Komrska

Spod orecha 30
NA PRECHÁDZKE
KRAJINOU
B. Piatko

RELAX 31

Časopis Dialóg vychádza s podporou Cirkvi bratskej,
ale obsah jednotlivých príspevkov nevyhnutne nevyjadruje
duchovné presvedčenia Cirkvi bratskej.

Pri zborových objednávkach je odporúčaná predajná cena do 2,20 €,
(podľa zborových dotácií)

Individuálne objednávky: cena + poštovné

PRIVÍTAME VAŠU POMOC, KTORÚ MÔŽETE POSLAŤ NA ÚČET:

IBAN: SK7611000000002621041859, BIC: TATRSKBX, VS: 2022

Redakčná rada: Juraj Institoris, Tomáš Komrska, Tibor Máhrík, Bohuslav Piatko, Rastislav Števkó

Čestný člen: Štefan Markuš

Šéfredaktor: Bohuslav Piatko, bpiatko@swanmail.sk, **Jazyková úprava:** Dagmar Balková

Dizajn a grafické spracovanie: Martin Piatko

Sídlo vydavateľa: Živnostenská 2, 811 06 Bratislava, IČO: 35 757 43

Adresa redakcie: Sadová 28, 900 51 Zohor, č. tel.: 0903 474 142,

e-mail: svatava@swanmail.sk, web: www.dialog.cb.sk

Vydavateľ: Media Svatava, spol. s r.o. **Vyšlo:** 1. 2. 2022 **Tlač:** Alfa print, Martin

Prvá strana obálky: Shamsia Hassani: Žena, grafity

EV: 2670/08

ISSN: 1337-6985

STAČÍ AJ SEDLIACKY ROZUM

Vraj aj na začiatku roku, nielen na jeho konci – treba počtovať. Môj obľúbený profesor matematiky bol múdry človek. Mal dar zložitých vecí podať jednoducho. Vzťah k nemu sme si hľadali ťažko. Keď vám však abstraktné veci niekto názorne ozrejmi, naučí vás myslieť a pomôže vám nahliadnuť do sveta poznania, musíte si ho obľúbiť.

Napriek jeho výnimočným pedagogickým schopnostiam sa občas stalo, že nikto v triede učivo nechápal. Vtedy prestal písať na tabuľu, podišiel k nám a povedal: „Na to stačí zdravý sedliacky rozum!“ V zápatí priniesol príklad zo života, v ktorom bol ukrytý daný matematický problém alebo logická úvaha. Oči niektorých sa rozžiarili a bolo dobojované. Cez prestávku „osvietení“ prevraveli a svetlo poznania zažiarilo aj tým ostatným. Vlastne všetkým. Všetkým, ktorí tam prišli a prejavili záujem. Tí „všetci“ totiž neboli všetci. Ale bolo ich dosť na to, aby sa na budúcej hodine mohlo pokračovať ďalej a nemuseli sme sa zdržiavať znovu vysvetľovaním učiva.

Tu je jeden z nich. Predstavte si dedinu, do ktorej vedie iba jediná cesta. Ponad rieku cez most, ktorý je poškodený. A hrozí, že most nevydrží už ani jedného človeka, ktorý by po ňom bezpečne mohol prejsť do mesta. Čo spravia múdri dedinčania? No predsa preskupia svoje sily tak, aby most opravili. Alebo postavili nový. Dohodnú sa, rozhodnú a spravia. Aj za cenu toho, že pozastavia kosenie lúky, čistenie lesa, opravu ciest, vyučovanie v škole... Nebudú teraz riešiť počet veveričiek v lese ani to, že kaňa odniesla tete Eržike sliepku... Všetko sú to dôležité témy, ale – nie teraz. Teraz treba opraviť most.

Ale, čo s deťmi mesta, ktoré nevedia, na čo sú v lese veveričky, nikdy nevideli kaňu odnášať sliepku... Nerozumeli sme, ako funguje dedina, ani sme nechápali, ako by betónový most mohol spadnúť... Profesor si tak vytvoril skvelý priestor na to, aby nás čo-to naučil o živote na dedine, ale najmä, aby nás voviedol do problematiky priorit a algoritmického uvažovania, sociálneho konštruktú a politického konsenzu. Svet malej dediny zrazu odkryl kozmické riešenia a nutnosť opravy nestabilného mosta bola v triede taká jasná ako fakt, že do prestávky chýba len minúta. ... A vtedy prišlo rozuzlenie.

Naše riešenie nebolo správne – nešlo o nutnosť opravy mostu! Pointa bola inde. Spočívala v tom, že to boli „múdri dedinčania“. Tam treba začať! Ak je táto podmienka splnená, potom sa bude aj počet veveričiek riešiť, teta Eržika si kúpi novú sliepku, les sa bude čistiť... most bude bezpečný. Pretože múdri dedinčania problémy nielenže vidia, ale vedia sa aj dohodnúť, a potom ich spoločne riešiť.

Odvtedy prešlo veľa vody. Videl som veľa dedín. Pýtal som sa, prečo niektoré boli upravené a iné nie? Prečo niektoré mali osvetlenie a iné nie? Prečo v niektorých krčmách sa chlapi bili a inde nie... Otázok pribúdalo. Aj spadnutých mostov, nesplnených sľubov... a nových problémov, ktoré dako nie a nie vyriešiť. Raz niet ľudí. Inokedy niet peňazí. Potom niet dohody. Nakoniec niet riešenia...

Najhoršie je, keď mnohé problémy mnohí nevidia. Vtedy darmo vravíte. Darma ukazujete. Darma sa snažíte. Nuž, potom ani niet čo riešiť, keď niet problému. Problémom však je, že problém je. My sami sme ten problém. *Počínajte si ako múdri, nie ako nemúdri*, upozorňuje už apoštol Pavol Efezanov. Riešenie je jasné. Aj otázka s ním spojená – Budeme múdrou dedinou alebo...? Táto možnosť je pred nami znovu v roku 2022. ■

TIBOR MÁHRIK,
kazateľ, CB Ostrava

STĽPČEK:

O NAJDÔVERYHODNEJŠOM SPRAVODAJSTVE

RTVS sa chváli, že v prieskumoch dôveryhodnosti spravodajstva v SR je na prvom mieste. A ja tomu nerozumiem. Nie televízii – tej rozumiem – tam vedia, že ľudia nevedia. Nerozumiem prieskumom. V mojich očiach sú približne také dôveryhodné ako spravodajstvo RTVS.

My dôchodcovia máme čas pozrieť si občas aj popoludňajšie tlačovky a správy na TA3, a potom večer za sebou Hlavné správy TA3 a Správy RTVS. Ale ani netreba pozeráť tlačovky, stačí si pozrieť obidve hlavné spravodajské relácie a občas máte pocit, že pozeráte informácie z dvoch akcií.

Uvediem príklad z decembrového protestného stretnutia záchranárov. Po zadržaní jej organizátorov, (platili pravidlá lockdownu), sa tandem Kollár – Fico predbiehali vo vyhláseniach, ako hynie demokracia a ponúkli sa, že im pomôžu. Prvý peniazmi na pokuty, druhý právnym zastupovaním. A hromžili na vládu, ako si nevšíma potreby ľudí z prvej línie, takže tí musia protestovať... Toto sa diváci spravodajstva RTVS dozvedeli o „protivládnom“ proteste. A „záchranári“ záchranárov, vďaka takto odvysielanej správe, bodovali. Diváci sa už nedozvedeli, že šéf komory záchranárov F. Majerský odmietol obidve ponuky a vysvetlil prečo: „Lebo za stav nášho zdravotníctva nemôže táto vláda, ale všetky prechádzajúce... My sme nikoho neburcovali a neprotestovali sme proti vláde a opatreniam. My sme dnes prišli ukázať všetkým, že sme tu. Takže, páni politici, prestaňte riešiť svoje egá a percentá, začnite riešiť krajinu.“ (TA3)

„Najdôveryhodnejšie“ spravodajstvo síce neklame. Stačí, keď si fakty vyberie, či zamlčí, aby – klamalo! ■ **B. Piatko**

Smäd | si tu pre mňa tak | ako pre živého smrť | v rade všetkého čo príde | prichádzaš posledný
po tebe už | neprichádza | nič | Si tu pre mňa tak | ako pre vodu smäd | do poslednej kvapky | ma vypiješ
dúšok po dúšku | až po okraj | naplníš ma

2

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28

Február v kalendári LANDART 2022

Kalendár výtvarníka Jaroslava Beliša s poetickými textami Daniela Pastirčáka si ešte stále môžete objednať cez mail: belo247@gmail.com, alebo telefonicky 0907 786 637.

ÚVOD DO MODLITEBNÍ

8. 1. 2022

CB Bratislava-Cukrová

VE STÍNU SMRTI

Na co myslet na začátku roku?

Lidé vyhlížejí nadějně do nového roku, ale my na Cukrové se nacházíme poněkud ve stínu smrti: Hanka Borošová, Lubo Rozenberger, Vlasta Luptáková. Na tento začátek roku 2022 budeme smutně vzpomínat. Někdy se zdá, že už nemůže být hůř. A může.

Smrt nás doprovází po celý život. Jakoby zástup poutníků šel kolem řeky, do které občas někdo padne. Zamáváme mu a nezbyvá nám, než jít životem dál. A tak letos na Cukrové 4 už třikrát na někoho máváme na rozloučenou. A v bázni před majestátem smrti se tiše ptáme, kdo bude další. Občas na každého z nás přijde podobné ponuré přemýšlení. I na žalmistu tyto nálady přišly: *Hospodin, daj mi poznať, kedy skonám, a aký je počet mojich dní, aby som si uvedomil, aký som pomínuteľný. Hľa, dal si mi času na piaľ a dĺžka môjho života pre teba je ako nič. Každý človek je len akoby vánok, aj keď pevne stojí. Človek pobieha sem i ta ako tieň, vzrušuje sa pre zbytočnosť, hromadí, hoci*

nevie, kto to zoberie. Na čo by som mal teda čakať, Pane? Moja nádej sa upiera k tebe.... (Ž 39)

Ve stínu smrti nezbyvá, než o to více přilnout k Bohu a k jeho zaslíbením: *Moja nádej sa upiera k tebe....* Asi podobně jako David v pastýřském Žalmu, když říká: *Nebudem sa báť zlého, hoc by som šiel temným údolím. Veď ty si so mnou.* Nebylo jednoduché říci takové vyznání v době Starého zákona. Lidé mlhavě tušili, kam jdou, co je skryto za údolím stínu smrti. Neznali Vzkříšeného. A přesto David ve víře řekl: *Veď ty si so mnou!*

Všichni naši milí „cukrováčtí“ zesnuli se dožili, biblicky řečeno sytosti dní. A Pán Bůh jim dal milost dobré aktivity téměř až do konce jejich dní. Opět při této příležitosti jsem si vzpomněl na starý příběh. Je to už hodně let, co mi zemřela moje maminka. Po pohřbu jsem se mimo jiné zastavil u své lékařky, ctihodné zbožné ženy. Prožívala s mou rodinou čas umírání maminky. Když se dozvěděla smutnou zprávu, podívala se na mě a jasně řekla: „Pane inženýre, přejte jí to!“ Takovou reakci jsem nečekal. Ale její slova mi zní dodnes v mysli. Jsou doktorský krásná a věčná. ■ **Petr Kučera**

A na závěr, pod čarou, něco na zasmátí. Snad mi bude odpuštěn poněkud černý humor. Autorovi této cedule se podařilo nádherné kouzlo nechtěného:

Zbožný křesťan si vzpomene: v tom okamihu, keď sa naposledy ozve poľnica. Keď zaznie, mŕtvi budú vzkriesení neporušiteľní a my budeme premenení. (1 Kor 15, 52)

RABAKA

Mnohí z nás poznajú zariadenie Betánia, dom pre seniorov v Kalinove pri zbore Cirkvi bratskej. Pri ňom teraz vzniká domov na pol ceste s názvom Rabaka. Rabaka je slangový výraz pre rebrík z ľudských dlaní. Ľudia prepletú ruky, aby niekomu ďalšiemu poskytli oporu a on mohol vyliezť vysoko a pozrieť sa cez plot na druhú stranu. Alebo dosiahne na niečo dobré, dostane krídla, osamostatní sa. Tento symbolickým názov chce vyjadriť, že domov bude pomocou a oporou pre deti, ktoré v dospelosti opúšťajú detské domovy a nevedia si rady. Tým chce byť nápomocný. Domov na polceste Rabaka v Kalinove rozbiehajú **MÁRIA A LUKÁŠ KULÍŠKOVCI**. Mária (rod. Uhlíková) pochádza z Cirkvi bratskej z Bratislavy, z Cukrovej, Lukáš je z CB Kounicova v Brne. Spolu s tromi synmi (3 roky, 2 roky, 6 mesiacov) sa nadchli pre túto myšlienku. Porozprávala sa s nimi EVA BECHNÁ.

FOTO: M. KULÍŠKOVÁ, K. UHLÍKOVÁ, M. UHLÍK

Aby sme si vedeli predstaviť, ako zrelo vaše rozhodnutie a akými cestami vás Pán Boh viedol až sem, skúsme ísť trochu do minulosti.

Mária, naposledy, keď sme sa stretli, si bola zamestnaná v Brne v zbore Cirkvi bratskej na Kounicovej. Aká bola vtedy tvoja pozícia? A v ktorých rokoch to asi bolo?

Mária: Pracovala som ako pastoračná asistentka a bola som a stále som ordinovaná diakonka. V Brne som pôsobila od roku 2012 do 2017.

To znamená, že si študovala teológiu?

Mária: Áno, študovala som na bratislavskej evanjelickej teologickej fakulte.

Lukáš, čo si študoval ty?

Lukáš: Študoval som najskôr biológiu (bakalársky stupeň), ale potom ma to začalo viac ťahať k práci s ľuďmi, tak som si urobil magistra sociálnej práce. Od malička som sa venoval službe v zbore, čo je vlastne tiež práca s ľuďmi.

Je teda zrejmé, že k práci s ľuďmi, k sociálnej práci, máte obidvaja blízko. V Brne na Kounicovej ste sa spoznali a neskôr sa stali manželmi. Kedy sa zrodila už konkrétne táto myšlienka, venovať sa deťom z detských domovov? Mali ste podobný zámer už každý sám ešte za slobodna, či to prišlo až počas spoločného života?

Lukáš: Po svadbe sme sa presťahovali do Bratislavy a ja som externe študoval sociálnu prácu. Počas štúdia som pracoval ako

vychovávateľ v detskom domove a následne už ako sociálny pracovník v útulku pre ľudí bez domova.

Mária: Keď som ešte pracovala v Brne, bola som na prednáške Armády spásy o bezdomovectve. Bola tam zakladateľka projektu Barka z Poľska. Spolu s manželom založili komunitu pre ľudí z okraja spoločnosti. To znamená pre bezdomovcov, pre ľudí s mentálnym postihnutím a pre deti, ktoré opustili detský domov, pre ľudí, ktorí sa ocitli v núdzi. Rozprávala o tom, ako s celou rodinou žili uprostred takejto komunity a mňa to veľmi zaujalo. Keď sme žili v Bratislave, narodili sa nám postupne dve deti a rozmýšľala som, že sa nechcem upnúť iba na deti a rodinu, ale rada by som sa venovala aj inému poslaniu. A do toho prišlo pozvanie z Kalinova.

V Kalinove je zbor Cirkvi bratskej, ktorý je úzko spoje-

ný so zariadením Betánia, domovom sociálnych služieb. V dome Betánia sa konajú aj bohoslužby a miestni ľudia veľmi pekne nazývajú so starými, klientmi Betánie. Verím, že mladá rodina s deťmi je pre nich veľkým osviežením. Ako dlho ste v Kalinove a ako dostala Rabaka, váš projekt, už úplne reálne obrysy?

Lukáš: Sme tu od januára, teda necelý rok. Kalinovský zbor mal dve budovy. V jednej je zariadenie pre seniorov, kde prebiehajú aj nedeľné bohoslužby, druhá je zborový dom, kde býva kazaťel s rodinou a kde sú večerné biblické a modlitebné stretnutia. Pred časom kúpili ešte ďalší, susedný dom, a zrekonštruovali ho. Uvažovalo sa rozšíriť Betániu a neskôr tento nový dom využívať pre dezorientovaných starých ľudí. Do toho nám prišlo pozvanie pristahovať sa do Kalinova, čo sme prijali. A dostali sme možnosť v novom dome

niečo rozbehnúť. Pôvodný zámer seniorského domu sa medzičasom ukázal ako ekonomicky neschodný, lebo by nízky počet lôžok nestačil na zaplatenie personálu. Tak sme rozmýšľali, čo je potrebné, nám blízke a čo by sme zvládli. Diskutovali sme s mnohými známymi, ktorí robia sociálnu prácu, aké sú nároky a potreby rôznych služieb a postupne sa začala rysovať možnosť otvoriť domov na pol ceste. Určite ma do veľkej miery ovplyvnilo aj to, že som predtým pracoval v detskom domove. A tiež, že priesťahy domu v Kalinove sú na to ideálne.

Na Slovensku už existujú podobné domovy na pol ceste, teda zariadenia pre mladých dospelých, ktorí opúšťajú detské domovy. Boli ste v kontakte s ľuďmi, ktorí podobný domov prevádzkujú?

Lukáš: Samozrejme. Stretli sme sa s manželmi Gurkovcami, ktorí

podobný domov prevádzkujú vo Veľkom Slavkove v rámci Evanjelickej diakonie. Boli veľmi zlatí a z Tatier pricestovali za nami. V našom zámere nás podporili a ponúkli pomoc do budúcnosti.

Mária: Hovorili sme aj so zakladateľkou organizácie Barka z Poľska a tiež s Marekom Ileninom, ktorý riadi domov na pol

A okrem toho – všetci títo ľudia boli kresťania. Čiže, priblížili nám aj duchovný pohľad na túto prácu.

Lukáš: Hovorili nám, že bez viery by to nevedeli robiť.

Takejto službe treba dať aj právnu podobu a absolvovať často komplikovanú byrokra-

bili v rôznych neziskovkách. Boli sme príjemne prekvapení, že sa nám snažili rôznym spôsobom pomôcť, aby sme to zvládli. Bolo to fantastické.

Lukáš: A tiež nám veľmi pomáhala Mária Machajdíkova z Nadácie Socia (nadácia na podporu sociálnych zmien), ktorá je aj naša priateľka a má obrovský prehľad

ceste v Prešove. Pani z Poľska nám vykresľovala celý projekt veľmi idealisticky, motivačne, Gurkovci zase hovorili o veľkom potenciáli a Marek Ilenin nás držal viac pri zemi. Hovoril o všetkých stránkach tejto práce a napríklad radil, aby sme začali radšej v menšom, pomalšie a až postupne priberali ďalších klientov. Všetci nám ukázali iný uhol pohľadu a dali nám aj konkrétne rady a upozornenia. Boli sme veľmi vďační za všetky tieto perspektívy, ktoré nám odkryli.

tickú tortúru. Ľudia sú nadšení, ale úradníci ich často odradia, alebo aspoň poriadne schladia. Ako to bolo vo vašom prípade?

Lukáš: V čase, keď sme ešte neboli definitívne rozhodnutí, sme konzultovali náš zámer s ľuďmi z banskobystrického kraja. Veľmi nás podporovali, ponúkli pomoc a vyjadrili, aká je táto práca potrebná.

Mária: Na banskobystrickej VUC-ke, kam sme sa obrátili, sedia ľudia, ktorí predtým dlhé roky ro-

o sociálnej oblasti. Vníмали sme, že hoci nás to celé presahuje, mali sme všade dvere otvorené a po každej stránke veľkú pomoc a podporu.

Aká je teda momentálne situácia s Rabakou, vašim domovom na pol ceste?

Lukáš: Ja som zatiaľ jej jediným zamestnancom, zamestnancom Betánie, pretože Rabaka bude súčasťou Betánie. Od januára 2022 budeme prijímať prvých klientov. A hľadáme spolupracovníkov.

Mária: Zvažovali sme či túto novú službu zaregistrujeme už teraz od januára 22, alebo až ďalší rok. Lebo celá administratíva je náročná. Ale riskli sme to. Povedali sme si, že to skúsime a keď sa to nepodarí, tak sa nič nedeje. A nakoniec sme to stihli. Menšie problémy nám robila hygiena, ale nakoniec sme uspokojili aj ich. Administratívne bolo jednoduchšie zaregistrovať Rabaku ako ďalšiu službu Betánie. V tom sme mali veľkú výhodu a zároveň nás Betánia prikrýva, stojí za nami a podporuje nás. Nie sme na to sami.

Akým spôsobom pozvete prvých klientov? Určite už robíte nejaké rozhovory.

Lukáš: Informovali sme všetky detské domovy v okolí aj v iných častiach Slovenska, rôzne útulky a nocľahárne a už máme dvoch konkrétnych záujemcov, s ktorými sa máme v týchto dňoch stretnúť a rozprávať. Priestory sú pripravené, schválené, čiže klienti môžu nastúpiť aj skôr ako v januári. Keďže som zatiaľ na prácu sám, uvažujeme do začiatku maximálne s dvoma, troma klientami. A dúfame, že sa nájdu aj ďalší spolupracovníci, aby sme mohli Rabaku rozšíriť.

Aká je maximálna kapacita domova? Koľkým ľuďom viete poslúžiť?

Lukáš: Maximálna kapacita je desať ľudí. Ale reálne by sme chceli mať osem ľudí, aby sme to jednoducho zvládli a zároveň, aby sa udržal komunitný duch zariadenia.

Mária: Chceli by sme postupovať pomalšie. Prvý rok iba menej ľudí a keď to bude fungovať a aj my získame viac skúseností, tak potom ďalších.

Ešte by bolo dobré povedať, čo je náplňou takého domova na polceste. Akí ľudia sem prídu a aké služby im budete poskytovať?

Lukáš: V detských domovoch môžu byť deti dovtedy, kým štu-

dujú, teda do 26 rokov. V prípade, že školu nedokončia, prípadne ju nezvládnu, alebo sa veľmi tešia na to, keď už budú samostatní a slobodní a odídu z detského domova skôr. A vtedy často nemajú kam ísť, alebo majú iba dočasné ubytovanie. A potom majú problém. Tam môžeme byť nápomocní my. V detskom domove majú všetko zadarmo, ubytovanie a stravu, zatiaľ čo vonku už si za všetko musia platiť. Často zistia, že vytúžená „sloboda“ nie je taká, ako si predstavovali. My im môžeme poskytnúť bezpečný priestor, kde sa môžu učiť, čo znamená – mať zodpovednosť. Aj u nás budú musieť platiť nájom, sami si pripravovať jedlo, nakupovať, upratovať či prať.

Mária: Sme službou, ktorá im má pomôcť sa osamostatniť, ale nie službou, ktorá má robiť veci za nich. Pomôžeme im nájsť si prácu, získať pracovné návyky a zručnosti. Vždy podľa toho, ako na tom budú. Či už sú dostatočne schopní a potrebujú len malú pomoc alebo väčšiu. Zvyčajne je to tak, že odrastené deti z detského domova nie sú vôbec pripravené na realitu. Pomôžeme im hľadať, aká práca by ich bavila a išla by im. Či by boli skvelí stavbári, alebo skôr na jemnejšiu prácu ako kuchári alebo možno opatrovatelia.

Lukáš: Deti v detských domovoch majú dlho všetko samozrejme pripravené, majú na všeličo „nárok“ a potom sa zrazu stretnú s realitou, že už nemajú nárok na nič. A určite je potrebné, aby zažili, že nemajú peniaze na jedlo, na nájom, a teda je nutné pracovať. My budeme tým medzistupňom, ktorý im pomôže zvládnuť tento prechod k samostatnosti. Pritom im budeme poskytovať silnú podporu a pomoc.

Mária: Chceme, aby sa naučili tiež fungovať spolu vzájomne v skupine, rešpektovali sa, pomáhali si. Chceme ako rodina s nimi tvoriť susedské vzťahy, tráviť s nimi čas. Chceme im ponúknuť kresťanstvo, duchovné sprevádzanie a mentoring, pomôcť im

vyrovnať sa s minulosťou, s tým, čo majú za sebou. Radi by sme v tomto spolupracovali aj s psychológmi.

Je nejaký limit ako dlho môžu mladí dospelí v Rabake žiť?

Lukáš: Táto služba je zákonom definovaná ako dočasná, ale priamo limitovaná nie je. Zo skúsenosti iných domovov viem, že mali človeka najviac štyri roky. Myslím si, že ideálne je poskytnúť priestor na rok až dva.

Keď ste sa radili s odborníkmi, ktorí už sú v podobnej oblasti skúsení, na čo vás upozorňovali? Na čo si treba dať pozor?

Mária: Predovšetkým, aby sme si uchránili ako rodina určité hranice v tom, ako veľmi sa tomuto poslaniu chceme venovať, aby sme nevyhoreli, aby sme sa nezničili sami. Aby sme si – my aj oni – uvedomili, že my nie sme ich rodina a oni jedného dňa od nás odídu. A potom také klasické veci, čo sa aj v iných podobných zariadeniach vyžadujú. V zariadení bude zákaz alkoholu, drog a násilia. Pokiaľ by toto pravidlo porušili, tak ich môžeme poslať preč.

Lukáš: To je tiež rozdiel oproti detskému domovu. Tam, aj keď porušia pravidlá, detský domov ich nemôže vyhodiť pokiaľ nie sú dospelí, stále sa o nich stará. My môžeme. Samozrejme ich budeme podporovať, aby sa také nestávalo a aby to zvládli, ale ak sa také stane, nemusíme to akceptovať.

Na záver pripomeňme, že hľadáte spolupracovníkov. Nieкого, kto by do toho išiel s vami. Aké máte potreby, požiadavky na takého človeka?

Lukáš: My sami sme do toho zainteresovaní celým životom, vnímame to ako poslanie. Takže hľadáme ľudí, ktorí to budú cítiť podobne. Človeka, pre ktorého to bude nielen zamestnanie, ktoré si odpracuje a už ho nič nezaujíma, ale ktorý by

k projektu pristupoval celou svojou osobnosťou. Máme možnosť ponúknuť bývanie, a teda ho pozývame nielen k práci, ale byť súčasťou komunity, partákom.

Mária: Taký človek by mohol byť aj obohatením kalinovského zboru. Je tu len málo ľudí a chýbajú tu mladé rodiny a deti, takže hľadáme niekoho mladého – jednotlivca, manželský pár, rodinu.

Budeme radi, ak my sami, ako rodina, v nich nájdeme priateľov.

A aké potrebujete zručnosti či vzdelanie?

M: Teraz nehladáme konkrétnu profesiu. Vieme využiť rôzne druhy vzdelania aj zručností. Či už by prišiel človek so vzdelaním zo sociálnej práce, psychológ alebo remeselník s manuálnou

zručnosťou. Dôležité je, aby mu záležalo na mladých ľuďoch, aby bol veriaci a zdieľal s nami víziu. Ostatné vieme prispôbiť. A podľa toho, kto príde, s akou skúsenosťou, vzdelaním, sa bude odvíjať aj platové ohodnotenie.

Prajem vám, aby ste takých spolupracovníkov našli a aby vašu službu Pán Boh požehnal. ■

Ak by ste chceli prispieť finančne na stredisko Rabaka, môžete tu:

IBAN SK09 3100 0000 0043 3007 3809
(do poznámky dom na polceste Rabaka)

Manželia Kulíškovci

Manželia Moravskí

Manželia Lacovci

AUGUST HERMANN FRANCKE (1663 – 1727)

DÔVEROVAL BOHU

ANNA GAJDOŠOVÁ

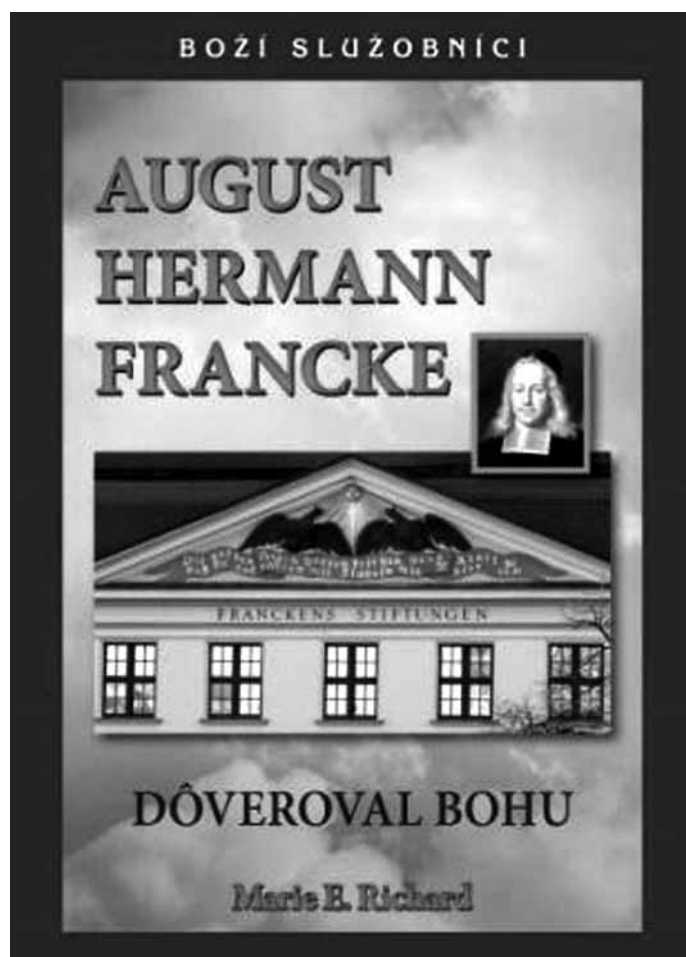
Aj najskromnejší začiatok sa môže rozrásť do obrovského diela. Dôkazom toho je život A. H. Franckeho, predchodcu Georga Müllera, ktorý ma fascinoval a v skratenej forme ho chcem priblížiť aj iným.

Boh ho duchovne prebudil a cez neho zmenil životy jeho rovesníkov, detí a sirôt, aj vzdelávací systém tej doby. Svoju rozsiahlu prácu začal veršom: *Hospodínovi požičiava, kto sa zmilúva nad chudobným. On mu odplatí jeho dobrodenie* (Príslovia 19, 17), ktorý napísal na škatuľku, určenú na zbierku pre chudobných a umiestnil ju na fare.

Narodil sa v Nemecku a už ako 16-ročný študoval na univerzite teológiu, jazyky a hebrejčinu. Po skončení sa odovzdal Pánovi Ježišovi a pôsobil ako farár v Erfurte, potom na univerzite v Lipsku, kde zakladal skupiny štúdia Biblie (pietisti). Keď vzal do ruky prvú zbierku 4 toliarov a 16 grošov, povedal:

„To je slušný kapitál,
malo by sa s ním niečo podniknúť.
Založím školu pre chudobných.“

V ten deň kúpil knihy pre deti, a tým položil základy vzdelávacích inštitútov – sirotinec, stredná škola, latinská škola, biblický ústav, univerzita v Halle. Podporoval misiu v Indii a z Hallskej univerzity vybral prvých dvoch misionárov. Tí preložili Nový zákon do tamilského jazyka a v sirotinci v Halle sa

tlačila misijná literatúra v tamilčine. Francke vzdával úctu Bohu, nič nepripisoval vlastnej múdrosti či vzdelaniu. Jeho najväčšou túžbou bolo priviesť všetkých – od najmenšieho dieťaťa až po najväčšieho učenca – do blízkeho vzťahu s Ježišom Kristom. Aj v nedostatku jeho dielo nespočívalo na kapitále, ale jedine na živom Bohu. Raz stál vedľa napoly hotových základov sirotinca a práca sa mala zastaviť kvôli nedostatku kameňa a vápna, keď vtom mu robotníci priniesli staré mince, ktoré našli pri kopaní. Na minciach bolo po latinsky vyrazené: Hospodin Tvorca, čo zbudoval, nakoniec ozdobí korunou. Povedal: „Znova to vzpružilo moju vieru a s radosťou sme pokračovali v práci, s nádejou, že uvidím dokončenú budovu.“

Stále môžeme uplatňovať princípy viery a modlitby Franckeho, nechať sa viesť Božím Slovom, a tak byť požehnaním pre svoje okolie. Dve slová, vystihujúce jeho život – dôveroval Bohu – nech sú aj našimi. ■

**A. Gajdošová (prekladateľka). 80 strán,
2,50 Eur, vydal Vivit 2018
Knihu vám môžem poslať:
a.litera@centrum.cz**

slzy afganistanu

foto: www.imb.org

ilustrácie:
SHAMSSIA HASSANI: GRAFITY NA ZBOMBARDOVANÝCH MÚROCH

zdroj:
EVANJELICKÝ VÝCHOD 9/2021

„NEVERÍM, ŽE SA TALIBAN ZMENIL“

VIKTOR SABO

Koncom augusta minulého roku médiá vysielali šokujúce zábery z letiska v Kábule, ako sa ľudia zúfalo vešajú na podvozky lietadla, len aby sa dostali za hranice krajiny. Definitívne sa skončila 20-ročná vojna proti terorizmu v Afganistane a vlády sa opäť nečakane ujal Taliban. Dodrží dohody, alebo sa krajina opäť stane liahňou teroristických skupín a samovražedných atentátnikov, ktorí budú ohrozovať aj našu bezpečnosť?

O situácii v Afganistane sa s plukovníkom **VIKTOROM SABOM**, generálnym duchovným Ústredia ekumenickej pastoračnej služby Ozbrojených síl a ozbrojených zborov SR, ktorý bol na dvoch misiách, v Afganistane porozprávala EMÍLIA MIHOČOVÁ.

Pripomeňme si najskôr, kedy a za akých okolností sa vojenská operácia v Afganistane začala?

Nie som odborník na vojenskú stratégiu, môžem sa vyjadriť len ako jeden z účastníkov dvoch misií. Operácia v Afganistane bola misiou NATO – Severoatlantickej aliancie. Začala sa vtedy, keď teroristi 11. septembra 2001 zaútočili na Empire State Building. K útoku sa prihlásili

teroristi z Al-káidy, ktorí v Afganistane pôsobili pod ochranou Talibanu. Američania vyhlásili terorizmu vojnu. Začali bombardovať výcvikové tábory Al-káidy a vojenské základne Talibanu v Afganistane. Neskôr OSN prijala rezolúciu o operácii ISAF – International Security Assistance Force, ktorá sa skončila 31. decembra 2014. Naše vojská tam zostali pôsobiť aj naďalej pod NATO, ale už s man-

dátom Resolute Support. USA je členom NATO a článok 5 hovorí, že ak je napadnutá jedna z členských krajín, ostatné sa zapoja do kolektívnej obrany.

Aký bol cieľ operácie?

Hlavným cieľom bolo narušiť teroristické siete, obmedziť vojenské možnosti režimu, zničiť výcvikové strediská Talibanu, Islamského štátu a Al-káidy, sústredené v juhovýchodnom cípe pa-

kistansko-afganských hraníc, ale tiež chrániť civilné obyvateľstvo. Keď sa po invázii v rokoch 1979 – 1989 z Afganistanu stiahli ruské jednotky, začalo sa zatýkanie obyvateľov, ktorí s nimi spolupracovali. Verejne im na námestiach mudžahedíni stínali hlavy a končatiny, čomu sa museli prizerať ich deti a vnuci.

Mal Afganistan aj svoje svetlé historické obdobia? Kedy sa na scéne objavil Taliban?

ganistan pomerne rozvinutou krajinou – muži chodili v kravatoch a oblekoch. Ženy nenosili hidžáb, len burku. Architektúra v Kábule pripomína Petržalku a je tam aj električková koľaj. Žili normálnym, kultúrnym spôsobom života.

Vojenský zásah v Afganistane sa postupne preorientoval na misiu, ktorá z neho chcela spraviť demokratickejšiu krajinu. Mohlo sa vďaka

– keď chlapec videl, ako jeho dedovi alebo otcovi odrezali hlavu, nesie si to v sebe aj v dospelosti.

Prečo Taliban bráni ľuďom v prístupe k vzdelaniu?

Nechce, aby boli ľudia vzdelaní a mali kvalitnejší život. Vyhovuje im, že si nedokážu prečítať, čo sa v skutočne píše v Koráne. Prišli by tak na to, že to nie je v súlade s tým, čo prezentuje Taliban – napr. podnecovanie k samovražedným útokom. Propagandu

Taliban vznikol v roku 1994. „Talib“ znamená študent. Pôvodne išlo o študentské hnutie, ktoré malo chrániť záujmy chudobných detí, aby mali právo študovať. Po čase sa zmenilo na extrémne teroristické hnutie. Mudžahedíni a Taliban nútili obyvateľstvo žiť podľa Koránu. Náboženstvo zaviedli do všetkých oblastí života – školstva, zdravotníctva, športu... Ženy sa napr. nemôžu vzdelávať a nemôže ich vyšetriť lekár bez toho, aby pritom asistovala nejaká iná žena. Predtým bol Af-

tomu civilné obyvateľstvo opäť slobodne nadýchnuť?

V krajine sme pomáhali budovať školy, kanalizáciu, domy... Na školách študovalo 40 percent žien, čomu je teraz koniec. Za tých 20 rokov, čo boli jednotky NATO v krajine, spoznali trochu iný spôsob života. Aj médiá boli slobodnejšie, a tak videli, ako sa žije inde na svete a v západných krajinách. Mnohí vedia, čo je Taliban, a preto dnes tak rýchlo utekajú. Krvná pomsta, ktorú zažili, sa dedí z pokolenia na pokolenie

robí formou kreslených obrázkov, pretože väčšina obyvateľov nevie čítať.

Rokovania o definitívnom odchode amerických jednotiek začal už americký prezident Donald Trump. Taliban súhlasil, že prestane útočiť na amerických vojakov a nedovolí, aby sa na afganské územie vrátili teroristi. Veríte tomu, že dohodu dodržia?

Taliban mal svoju základňu v Kandaháre, kde som bol aj ja

ako duchovný dvakrát na misii. Vojenské jednotky NATO odtiaľ zakladateľov hnutia vytlačili a jeho lídri ušli do Pakistanu. Teraz počúvam správy, že tí, ktorí toto extrémistické hnutie v roku 1994 zakladali, sa po 27 rokoch vracajú naspäť. Taliban, ktorý nastolil nezmyselné selektovanie ľudí a popiera práva žien, pre mňa nie je zárukou pokoja a mieru. V krajine žije aj asi 20-tisíc anonymných kresťanov, presné údaje sa však

Potom sa tie deti vrátili a po pár minútach do nás začali hádzať kamene. Písal sa rok 2011 a pomaly sme sa pripravovali na koniec misie, ktorá bola stanovená na rok 2013. Už vtedy sa o tom verejne hovorilo. Deti tým hádzaním skál dali najavo: – *Načo nám pomáhate, načo ste tu, keď aj tak odídete a všetko sa zmení?*

Pravdou je aj to, že časť miestneho obyvateľstva vnímala vojakov, prítomných na ich

mú zodpovednosť za bezpečnosť v krajine a budú bojovať proti Talibanu. V Afganistane sme nechali zbrane za milióny dolárov, ktorými bola spojencami vyzbrojená afganská armáda a polícia. Keď mali kedysi mudžahedíni v rukách kalašnikov, dnes majú v rukách napríklad zbrane M4 a M16. Je to katastrofa. Ak by prišlo na lámanie chleba, ako vojaci dokážeme ťažkým zbraňami odolať – ale čo ženy, deti, starci? Na jednej strane sme ich nechali

nedajú zistiť. Vyzývam k modlitbám za deti, ženy a starcov vo vojnu postihnutých oblastiach, nielen v Afganistane a tiež za misionárov.

Bolo jasné, že zahraničné jednotky nemôžu zostať v Afganistane navždy a raz budú musieť odísť.

Keď som bol v Kandaháre s vojakmi, stretli sme sa s deťmi, ktorým sme dali coca-colu a čokoládové tyčinky. Boli sme radi, že sme im mohli spraviť radosť.

území, ako okupantov, keďže pri útokoch na potenciálnych samovražedných útočníkov občas zahynuli aj nevinní civilisti.

Preto bolo zámerom stiahnuť jednotky a správu krajiny odovzdať afganskej armáde. Prekvapilo vás, že zložila zbrane bez boja a odovzdala moc talibancom?

Skutočne som nečakal, že vyzbrojená afganská armáda sa vzdá po dvoch týždňoch. Veril som, že spolu s políciou prevez-

napospas „osudu“ a terorizmu. Odišli sme rýchlo a radikálne. Na strane druhej sa afganský prezident Ašraf Ghaní najskôr objímal s predstaviteľmi Talibanu, a potom emigroval. Tak čo asi má robiť občan? Veď kapitán má opúšťať loď posledný. Ostatní stratili motiváciu a zložili zbrane, lebo veria, že si tým u Talibanu zaistia pokoj a slobodu. To však nie je ani pokoj ani sloboda. Už si raz v ich očiach zradca, môžu ňa po týždni odstrelieť, alebo sa nečakane navždy stratíš.

Napriek všetkému má aj afganský ľud svojich hrdinov, ktorí to nevzdávajú.

Poslednou a jedinou oblasťou, ktorá Talibanu odoláva, je zatiaľ nedobytná provincia Pandžšír severne od Kábulu. Slúži ako pevnosť odboja pod vedením viceprezidenta Amrulláha Sáliha, ktorý sa vyhlásil za dočasného prezidenta krajiny. Uvidíme, či a dokedy sa provincii podarí udržať.

Keď situácia na kábulskom letisku eskalovala, na Slovensku vznikali iniciatívy, ktoré formou petície požadovali okamžitú evakuáciu civilistov. Ako ste ich vnímali, poznajúc miestne pomery a okolnosti?

Som rád, že sa k nám napokon podarilo dopraviť 28 Afgancov sväzbami na Slovensko. Nebolo to jednoduché, keďže Taliban nedovolil slovenskému lietadlu pristáť na letisku. Nie je to tak, ako si poniektorí predstavujú. Poznám letisko v Kábule – choďte tam a pristaňte, keď si myslíte, že je to hračka! Problémy mal aj pilot českého lietadla. Bál sa pristáť, keď videl, že po pristávacej ploche na letisku sa pohybujú ľudia a nevedel, či niekoho nezrazí. Potom si však povedal, že radšej dvoch zabije, ale 200 ľudí zachráni. Nemal doplnené palivo, pristával bez navigácie a komunikácie s vežou. Netušil, či sa s niekým nezrazí. Nie je to len tak odletieť a pristáť v Kábule, navyše ak nemáte povolenie. A čo sa týka diplomacie, my v Kábule nemáme veľvyslanca ako Česi, či iné krajiny.

V Afganistane ste prežili viac ako rok – aký je to pocit, keď vidíte, čo sa tam deje?

Keď som sa vrátil z Afganistanu, tak som si hovoril, ako mi je dobre. Je mi ťažko, keď si predstavím civilistov, ktorí viac nebudú môcť pokojne chodiť po uliciach. Na verejnosť už prenikli informácie, že hľadajú všetkých, ktorí spolupracovali so zahraničnými

vojakmi. Taliban im možno neodreže hlavu, ale poodtína im ruky a nohy, aby ich zmrazil a aby celý život trpeli. Pomstia sa „vlastizradcom“, ktorí chceli mať pokoj a občianske práva. Dobrý človek je podľa nich talibanec, ktorý si neváža ani svoju vlastnú krv.

Niektorí odchod posledného amerického vojaka 31. augustu 2021 považujú za prehru a neúspech, Taliban si neodpustil zverejňovanie posmešných karikatúr a oslavuje nezávislosť.

Je 20 rokov vojenskej misie NATO v Afganistane porážkou?

My sme nešli krajinu dobýjať, pomáhali sme chrániť civilné obyvateľstvo a budovať infraštruktúru. Myslím si, že došlo aj k mnohým zlyhaniam, to však už musia hodnotiť kompetentní. Máme dobrých vojakov a generálov, všetko však závisí od politických rozhodnutí. A práve kvôli politickým rozhodnutiam mnohé veci nevyšli tak, ako sme chceli.

Nezrúti sa teraz všetko, čo sa dvadsať rokov budovalo, ako domček z karát?

Keďže som bol v Afganistane takmer 365 dní, tak mi to nie je jedno. Rozmýšľam nad tým, či sme im pomohli dostatočne a či bolo dobré tam vôbec byť. Mohol by som si alibisticky povedať, že moja úloha sa týkala pastorálnej starostlivosti o našich vojakov, a tam to pre mňa končí, to by však bolo sebecké. Áno, malo to zmysel. Vzdelanosť stúpla, ľudia videli iný spôsob života. Nemyslím si, že by mali hneď prijať demokratický systém, ale mohli by implementovať niektoré veci – napr. aby mohli aj dievčatá športovať, reprezentovať krajinu na olympiáde, šoférovať auto...

Afganistan je krajina s obrovskou rozlohou. Ako chce Taliban vládnuť, keď im najšikovnejší ľudia emigrujú do zahraničia, alebo ich pri najbližšej príležitosti popravujú?

Je rozdiel spravovať krajinu a priniesť diktát. Je rozdiel, či ľudia niečo robia zo strachu alebo preto, aby sa zmenila kvalita ich života. Neviem, možno si o rok poviem, že som sa mýlil a Taliban bude skutočne vládnuť inak. To ukáže až čas. Osobne tomu neverím, lebo do vlády sa dostali tí istí ľudia, ktorí hnutie zakladali. Ako vytvoria pracovné príležitosti, aby mali ľudia z čoho žiť? Jasně, ak máš v ruke zbraň a pás s nábojmi, poslúchne ťa každý. Neverím však, že vďaka vláde Talibanu bude v Afganistane pokojný život.

Čo keby sme si povedali: – Nie je to náš problém, nehasme, čo nás nepáli. – Dá sa v globalizovanom svete takto rozmýšľať?

Možno áno, ale len dovtedy, kým nepríde ďalšia utečenecská kríza a nové teroristické útoky.

Žiaľ, nie každý takto rozmýšľa. Niektorí skôr spochybňujú, načo nám je armáda, stíhačky, modernizácia obrany. Neuvedomujú si, že susedíme s Ukrajinou, ktorá je v konflikte s Ruskom. Áno, je reálna aj hrozba, že Islamskému štátu budú rásť rožky a baží po pomste. Aj negatívna propaganda, keď tečie krv, sa im ráta. Keď padne čo len jeden americký vojak, cítia sa ako víťazi a je im jedno, že pritom zomrú stovky ich vlastných ľudí.

Predpokladáte, že sa opäť zodvihne utečenecká vlna?

V Afganistane sa nedá spraviť sčítanie obyvateľov, ale neoficiálne tam žije okolo 30 miliónov obyvateľov. Jeden nemecký politik vyhlásil, že očakávajú asi 5 miliónov utečencov z Afganistanu a americký prezident avizoval, že na utečeneckú krízu v Európe vyčlení stovky miliónov dolárov. Afganci za posledných 20 rokov spoznali, že sa dá žiť aj inak, preto pôjdu preč, keď to bude čo len trochu možné. Nebude to však jednoduché, lebo Afganistan je vnútrozemská krajina.

Na poslednú chvíľu sa aj našim ozbrojeným silám podarilo lietadlom evakuovať 28 ľudí. Predseda Národnej rady SR sa vyslovil, že aj 10 Afgancov je dosť. Nie je to však na kresťanskú krajinu, ktorá organizovala také veľkolepé uvítanie pápeža, trochu málo?

Politici by mali zvažovať, čo hovoria. K číslam by sa nemali vôbec vyjadrovať a nahrávať si tak politické body. Niekedy to však nie je o číslach. Zachráňme najviac, koľko môžeme zachrániť, či to bude jeden človek, 10 alebo 1 000 ľudí. Ako som už povedal, nie je také jednoduché len tak prísť do Afganistanu

a zachraňovať ľudí. Na rozdiel od Američanov, Nemcov alebo Britov sme tam už nemali armádu, zbrane, techniku ani lietadlá, svojich vojakov sme stiahli. Slovensko nie je natoľko snobské, že by nechcelo pomôcť tým, ktorí v Afganistane pomáhali našim vojakom. Je to nielen súčasť stratégie, ale aj naša zodpovednosť. Sme súčasťou NATO a ak zachraňujú ostatní, zachraňujme aj my. Ministerstvá zahraničných vecí a obrany musia zvážiť, či na to máme možnosti a finančné prostriedky.

Sú to ťažké rozhodnutia, za ktoré niekto musí nieť zodpovednosť.

Je to politické rozhodnutie a robilo sa zodpovedne. Ak pošleme do Afganistanu vojakov, riskujeme, že ich zastrelia. Sú tam neustále pod paľbou. Tí, ktorí išli evakuovať skupinu 28 Afgancov, sú hrdinovia. Bol som tam a pamätám sa na chvíle, keď sme pristávali v Kábule. Neprestajne som sa modlil a každá sekunda mi pripadala ako hodina. Keď sme pristáli, mal som problém vystúpiť z lietadla, hoci boli v pohotovosti štyri helikoptéry a dve stíhačky. Nikdy nevieš, čo spraví 40 nastúpených vojakov na letisku s kalašnikovom v ruke.

Stále sú to však len kvapky v mori, nedokážeme zachrániť všetkých.

Aj keď niekoľkých ľudí evakuujeme, v Afganistane zostávajú ich príbuzní, majú veľké rodiny. Ako ich sem dostaneme? Ani humanitárna pomoc nie je jednoduchá – treba vedieť, čo konkrétne potrebujú a najsť spôsob, ako im to doručiť, keď nemáte povolenie na pristátie. Ak bude treba pomôcť, pomôžeme, ale nikto nemá istotu, že sa vráti. Utečencom treba pomáhať, veď aj Ježiš s rodičmi utekal do Egypta. Vždy je však efektívnejšie ľuďom pomoc poskytnúť v ich domovskej krajine. ■

Bombami poškodené steny opustených budov v Kábule používa ako svoje maliarske plátna **Shamsia Hassani**. Mladá umelkyňa z Afganistanu tvorí grafity s vojnovou tematikou a vyučuje na kábulskej univerzite. Práve prostredníctvom výtvarného umenia chce prinášať zmenu a pokoj do krajiny zničenej vojnovým konfliktom. Verí tomu, že umenie dokáže zmeniť myslenie ľudí a ľudia následne menia svet. Umelkyňa, ktorá skrášľuje mesto pestrými farbami uprostred temnoty vojny, sa narodila v apríli 1988. Ako prvá afganská výtvarníčka sa venuje grafitovej technike. Vo svojich dielach zobrazuje afganské ženy v spoločnosti, kde majú dominantné postavenie muži a spochybňuje tradičné predstavy o ich úlohe. Shamsia dáva afganským ženám cez umenie inú tvár – tvár sily, ambícií a ochoty dosahovať ciele. Jej diela inšpirovali ďalšie afganské výtvarníčky a motivovali ich k tomu, aby prejavili svoju kreativitu. Shamsiu Hassani hlboko zasiahol výbuch samovražedného atentátu na Islamského štátu na kábulskom letisku 26. augusta, pri ktorom prišlo o život asi 160 civilistov a 13 amerických vojakov: „Explozia v Kábule mi zlomila srdce, zabili ľudí, ktorí sa chceli chrániť pred Talibanom... nekončiaca nočná mora.“ V júni stratila Shamsia dve kamarátky, mladé umelkyne, ktoré prišli o život pri útoku v západnej časti Kábulu. Stalo sa to, keď sa po náročnom dni vracali späť domov. Stále tomu nemôže uveriť: „Neviem si prestať predstavovať okamih, kedy prišli o život, ako sa báli a nedokázali sa zachrániť. Vzdali sa smrti...“ Svojim fanúšikom prostredníctvom facebookovej stránky Shamsia Hassani poďakovala za podporu a ubezpečila ich, že je v bezpečí: „Ďakujem za to, že na mňa v tejto dobe myslíte. Vaše správy a komentáre sú dôkazom toho, že ľudskosť a dobrosrdečnosť stále žijú a nemajú hraníc.“ Afganská výtvarníčka napriek všetkému nestráca vieru a nádej: „Nádej je vždy krásna, aj keď vieme, že prehráme.“ ■ *emi*

Viac na: www.shamsiahassani.net

CIRKEV V AFGANISTANE PREŽIJE, ALE BUDE TO ŤAŽKÉ

Organizácia Open Doors sa už niekoľko desaťročí zameriava na pomoc prenasledovaným kresťanom na celom svete. Holanďan **JAN VERMEER** v nej pracuje ako riaditeľ pre komunikáciu s Áziou. V rozhovore hovorí o súčasnej nestabilnej situácii v Afganistane a o podmienkach, v ktorých tamojší kresťania žijú.

Mohli by ste nám poskytnúť aktuálne informácie o Afganistane? Aká je situácia v teréne?

Situácia je stále veľmi chaotická. V krajine sa súčasne deje veľa vecí. Taliban sa pokúša zložiť a upevniť svoju vládu. Niektoré veci už majú zabezpečené, napríklad monitorujú všetky kontrolné body a majú dosadených miestnych guvernérov. Ďalšie veci sú však pre nich komplikovanejšie. Majú napríklad pod kontrolou letisko v Kábule, ale nevedia ho prevádzkovať. Požiadali tureckú vládu o pomoc s jeho bezpečnou prevádzkou. Chcú, aby im dodali posádku, ktorá bude v ich mene kontrolovať letisko. Sú to dobyvatelia, víťazi a chcú to všetkým ukázať. Deje sa mnoho zlých vecí, ale líši sa to od regiónu k regiónu alebo od dediny k dedine. Závisí to od miestneho veliteľa.

Ktoré skupiny obyvateľstva sú najviac ohrozené?

Vieme o prípadoch únosov žien. Boli vzaté priamo z ich domova a prinútené vstúpiť do manželstva. Nevieme však odhadnúť ich presný počet. Mnoho žien si bude musieť kúpiť burky. *(vrchný jednodielny závoj určený na zakrytie celého tela vrátane vlasov, tváre a očí, pozn. prekl.)*. Najmä vo veľkých mestách ich už ženy nenosili. V mnohých vidieckych oblastiach to aj pred návratom Talibanu vyzeralo, akoby Taliban za posledných 20 rokov vôbec neodišiel. V časti vidieka to bolo stále rovnaké, veľmi prísne. Najmä vo väčších mes-

tách však bola väčšia voľnosť. Z miestnych zdrojov a médií tiež vieme, že mnohé ženy sa nevrátili do práce, pretože sa obávajú, že za to budú neskôr potrestané. Strach je všadeprítomný. Ohrozené nie sú len dievčatá, ale aj chlapci. Taliban ich totiž môže naverbovať. Je naozaj veľmi ťažké byť rodičom v Afganistane. Veď – ako môžu chrániť svoje deti? Ďalšou ohrozenou skupinou sú kresťania, ktorí tomu všetkému takisto čelia. Svoju vieru musia skrývať. Rozmýšľajú, koľko toho Taliban vie? Koľko toho o nich vedia ich susedia? Zradia ich? Niektorí ich môže obvinieť aj z toho, čo neurobili. Obávajú sa o svoj život. Je to krajina, v ktorej teraz vládne strach. Okrem toho vieme, že veľmi skoro môže dôjsť aj k nedostatku potravín.

Čo hovoríte na bombové útoky, na útoky na letisko? Bude-me svedkami ďalších teroristických činov?

Toto bombardovanie nám ukazuje, že Taliban nie je najradikálnejšou skupinou v regióne. Militantná teroristická organizácia Islamský štát v Chorasáne *(historický región nachádzajúci sa v časti súčasného Afganistanu a Pakistanu, pozn. prekl.)* môže byť ešte extrémnejšia. Islamský štát s Talibanom nesúhlasí, majú napäté vzájomné vzťahy. Je za tým dlhá história. Pravdepodobne môžeme očakávať ďalšie boje a nestabilitu. Celkovo Taliban prevzal kontrolu nad krajinou, ale stále môžu vzniknúť konflikty s ďalšími teroristickými skupinami.

Čo viete o kresťanoch a tajných veriach v krajine? Sú prenasledovaní?

Šíria sa fámy a veľa organizácií šíri prehnané správy. Ak sa pozrieme na fakty, tak v krajine neexistuje jediný oficiálny kresťanský kostol pre tamojších veriach. Posledná budova kostola, ktorá tam bola, bola zničená pred 50 rokmi. Počet kresťanov je relatívne nízky. O to je ťažšie spojiť sa s nimi, získať o nich informácie. Sú prenasledovaní? Určite sú cieľom. Keď sa členovia Talibanu dostanú do vášho domu, chcú zistiť, či ste v ich očiach dobrým moslimom podľa ich štandardu toho, čo robí dobrého moslima dobrým moslimom. Ak ste teda kresťan, nie ste len zlý moslim, ste odpadlík – a logicky sa stanete ich terčom. Taliban hľadá každého, kto nie je s nimi, vrátane kresťanov. Mnoho ľudí hovorí, že kresťania boli za posledných 20 rokov vo väčšom bezpečí a že cirkev sa rozrástla. Cirkev sa síce rozrástla, ale nemá to nič spoločné s tým, že by prítomnosť západných vojsk znamenala pre kresťanov mimoriadne bezpečie. Zoznam našej organizácie World Watch List je toho dôkazom. Skóre prenasledovania kresťanov v Afganistane sa za posledných 20 rokov zvýšilo. Teraz je tu však navyše aj Taliban, ktorý preberá úplnú kontrolu nad krajinou.

Je pravda, že niektorých kresťanov evakovali z krajiny?

Všetky evakuácie koncom augusta zastavili, avšak konkrétne evakuácie kresťanov sú niečo, čo nevieme potvrdiť. Nie sme schopní

povedať, či alebo koľko z nich dokázalo odísť. Samozrejme, ako všetci občania, aj kresťania sa boja. Možno budú chcieť zostať v Afganistane kvôli svojmu presvedčeniu, chcú sa skryť a slúžiť Ježišovi v tajnosti. Tiež sa môže stať, že utečú za hranice. Niektorí by zrejme chceli ujsť, ale nemôžu. Všetky tieto scenáre sa dejú. Je tu ešte jedna vec, na ktorú by sme mali poukázať. Existujú tisíce ľudí, ktorí si uvedomujú, že jeden zo spôsobov, ako získať sympatie, je tvrdiť o sebe, že sú kresťanmi, aj keď nimi nie sú. Mnohí to hovoria v snahe dostať sa z krajiny von.

Ako bude vyzeráť budúcnosť tých, ktorí z krajiny ušli?

Život utečenca je veľmi ťažký. Väčšina západných krajín nechce prijať utečencov, alebo ich chce prijať čo najmenej. Ľudia,

ktorí utiekli, budú teda musieť ísť do utečeneckých táborov v blízkych krajinách, aj keď ani tieto krajiny nie sú z toho nadšené. Podmienky v utečeneckých táboroch bývajú veľmi zlé. Prichádza zima a bude veľmi chladno. Musí byť splnená ich primárna potreba prístrešia, ale nielen to – čo vzdelávanie detí? Čo jedlo? A čo vyhliadky do budúcnosti? Často sa nedokážu dohovoriť cudzím jazykom. Nevedia, či môžu zostať natrvalo, alebo sa budú musieť vrátiť. Často sami nevedia, či sa ešte niekedy vôbec vrátiť chcú. Nezriedka bývajú oddelení od svojej najbližšej rodiny. Je to obrovská ľudská tragédia.

Môžete nám povedať niečo o vašej práci s utečencami?

Áno. Pomoc medzi utečencami z Afganistanu vykonávame najmä

prostredníctvom našich miestnych partnerov. Musíme však byť veľmi prísni, čo sa týka ochrany partnerov, s ktorými spolupracujeme. Nemôžem sa preto k tomu bližšie vyjadrovať.

Ako sa môžeme modliť za veriacich v Afganistane?

Prvá vec je prežitie a bezpečnosť. Toto je fyzická vec. Po duchovnej stránke je kľúčové, aby dôverovali Ježišovi, spoliehali sa naňho a boli Mu verní až do konca. Niektorí sa obávajú, že koniec príde veľmi skoro a chceli by v tej chvíli zostať verní. Nikto nevie, to vie len Boh, či budú zavraždení alebo nie. My dúfame, že nie. Sme si však istí, že cirkev prežije, ale bude to veľmi ťažké. ■

*zdroj: opendoorsusa.org
preklad: Ivana Damankošová*

VETRÍK PETRÍK ALEBO POKRAČOVANIE V RUSKU

Príbeh deviaty

Moje túžby sa naplnili až po okraj... ale všetko sa otočilo naopak. Opäť alkohol a iné neresti. Peniaze, čo som mal odložené v banke, som míňal s kamarátmi a všetko, čo som zarobil sa utápalo v zle. Po návrate z Ameriky som pracoval v Čechách, a potom, neskôršie som zamieril na východ – Moskva, Kasimov, Millerovo, Voronež, Anapa. Obrovské Rusko. Nevedel som si nájsť známosť a založiť svoju rodinu nikde vo svete, kde som sa nachádzal. A tak som všetok nepokoj ventiloval povolenou drogou – alkoholom. Nedokázal som zastaviť moju túžbu opíjať sa.

Mal som prácu pri Čiernom mori v Anape. Je to prímorské letovisko, kde sme za Pozemné Stavby stavali hotel. Spali sme neďaleko mora možno 300 m v Delapoch, zarábali som peniaze – v tom čase marky, doláre, koruny, ruble... no všetko sa opakovalo presne tak, ako v USA. S tým rozdielom, že to bolo na oficiálnu zmluvu – počítalo sa to do dôchodku a bolo zabezpečené všetko: Lekár, obedy, nocľahy a dovoz i odvoz, ešte aj bufet v jedálni, kde sme mohli popíjať oficiálny alkohol. Keď sme

boli vonku a pracovali počas dňa, zafúkal vietor od mora, bolo to super, cítil som ten morský vzduch, ako keby mi pohladil moju dušičku... Vetrík Petrík. V tom čase som mal aj modlitebnú knižku, ktorú mi dala moja mamička. Pri mori som sa naučil svoju prvú modlitbu: Verím v Jedného Boha. Prečítal som Novú Zmluvu po večeroch, začal som pomaličky môj život otáčať iným smerom. Trvalo to do konca turnusu. V Anape som strávil 6 mesiacov. Bolo to obohacujúce pre Odyho alkoholika... ako keby ma Pán Ježiš začal volať. No potom trvalo ešte 10 rokov, pokiaľ som sa dopracoval k tomu, že som už nechcel piť alkohol. Bola to cesta cez nemocnice, psychiatrie, maléry z políciou, s mojou rodinou... Všetok ten zápas mal na svedomí môj zlý postoj k tomuto svetu, problém sa volal Ody. Nie ten alebo onen... ale JA. Viete, prešli roky „tvrdých kopancov“, kde som vzdoroval a sťažoval sa na všetko možné. Nakoniec prišla choroba a invalidný dôchodok. Musel som prehodnotiť svoj život, „nepriateľné zmeniť na nezmeniteľné“ a robiť veci, čo som nechcel. Ak som chcel žiť, slovíčko „musieť“ sa zmenilo na „chcieť“. Písal sa rok 2005. ■

ody

Rubriku Misia redakčne pripravuje
JURAJ INSTITORIS v spolupráci s VLADIMÍROU VRAJOVOU.

LAUSANNE EUROPE 20/21, alebo moja skúsenosť s Lausannským hnutím

PETER PRIŠTIK, kazateľ CB Michalovce

Niekedy v roku 2009 mi Ondrej Garaj z Levíc navrhol, aby som sa ako člen EMO (odbor pre evanjelizáciu a misiu pri RCB) zúčastnil Lausannského kongresu, ktorý sa má uskutočniť na jeseň 2010 v Kapskom meste.

Nuž, najprv som sa musel zoznámiť s Lausannským hnutím, o ktorom som už predtým niečo počul, no málo vedel. Celé sa to začalo rastúcim znepokojením evanjelikálnych kresťanov nad pomalým a neefektívnym naplňovaním Veľkého poverenia Pána Ježiša (Skutky 28, 18 – 20). Osobitne to ležalo na srdci známemu evanjelistovi Billymu Grahamovi, ktorý si veľmi prial, aby sa veriaci ľudia zjednotili v spoločnej úlohe evanjelizácie sveta. V 70-tych rokoch vnímal potrebu zvolať globálny kongres, na ktorom by sa oživil pohľad na kresťanskú misiu vo svete plnom politických, ekonomických, intelektuálnych a náboženských zmien. Tento kongres sa potom uskutočnil v roku 1974 v Lausanne – mesto nad Ženevským jazerom vo Švajčiarsku. Zúčastnilo sa ho cca 2 300 delegátov a spolu 4 000 účastníkov zo 150 národov sveta a najrozličnejších denominácií. Novou skutočnosťou sa na tomto svetovom kongrese stala účasť 50% delegátov z tzv. tretieho sveta. Výsledkom takmer 10-denného pobytu naplneného výzvami, plánovaním a modlitbami, bol Lausannský záväzok k evanjelizácii, ktorý bol tvorený tímom ľudí vedeným Johnom Stottom. Tak sa zrodilo Lausannské hnutie, ktoré ovplyvnilo kresťanskú cirkev po celom svete, nakoľko položilo kvalitné biblické základy misie pre druhú časť 20. storočia. Ďalšie dva svetové kongresy (Manila 1989, Kapské mesto 2010) tieto základy rozvinuli a aplikovali do najrozličnejších oblastí života, ktoré majú byť menené evanjeliom.

V Kapskom meste

sa uskutočnil III. Kongres, na ktorom sa zúčastnilo 4 200 delegátov takmer z každej končiny sveta (okrem Číny). Kongres bol pre mňa veľmi inšpirujúci a poskytol mi pohľad do reality kresťanskej misie na celom svete. Počúval som svedectvá ľudí, ktorí prichádzali z krajín, kde sú kvôli viere prenasledovaní a väznení. Dozvedel som sa niečo o „Oral Learners“ – teda o miliardách ľudí, ktorí nevedia čítať a písať a jediný spôsob, ako môžu prijať evanjelium je skrze počúvanie. Dozvedel som sa tiež o veľkej časti sveta a národoch, ktoré doteraz „nezasiahlo“ evanjelium. Tieto a mnohé iné skutočnosti sú veľkou výzvou k modlitbe a odvahe niesť evanjelium ďalej.

Lausannské hnutie pokračuje ďalej formou najrozličnejších stretnutí, ktoré sú viazané na miesto, krajinu, kultúru či povolanie účastníkov za cieľom vzájomného zdieľania sa o tom, ako zvestovať evanjelium – v metropolách, na vidieku, skrze médiá a tlač, medzi umelcami, politikmi a podnikateľmi. Ide o to, aby evanjelium prenikalo všetkými štruktúrami života spoločnosti.

Lausanne Europe 20/21

Posledné významné stretnutie sa uskutočnilo v novembri – Lausanne Europe 20/21, a spolu s ďalšími 7 delegátmi som mal tú česť sa ho zúčastniť – samozrejme online. Toto stretnutie nám ukázalo, že duchovná klíma Európy sa mení. Pomaly prestáva byť „misijným a vysielajúcim kontinentom“. Europe je potrebné znovu zvestovať evanjelium. Vo veľkej miere sa na tom podieľajú prisťahovalci, vzniká tzv. Diaspora church, teda zbory a spoločenstvá menšinových národov a kultúr, ktoré sú misijne vysoko efektívne a rýchlo rastúce. Konferencia bola vysielaná zo zboru Southampton Light house International Church s pastormom Kuldip Rajo, pôvodne hinduistom. Zbor má 200 členov z asi 20 rôznych národností. Okolo nich je 5 mešít a jeden šíitský chrám, ostatné kresťanské cirkvi zavreli modlitebne a aj ony si „kúpili“ kostol, ktorý už dávno prestali používať anglickí kresťania. V roku 1990 sa začali modliť za jedného konvertitu z Ázie každý mesiac, a tento počet je už ďaleko vyšší. To je jeden zo znakov dnešnej Európy. Sú aj ďalšie, napríklad nová mobilizácia mladej generácie a, samozrejme, všadeprítomný COVID-19. Veľmi dobre popisuje duchovný stav Európy a aj výzvy pre cirkev do budúcnosti tzv. **Europe 2021, A Missiological Report** (Jim Memory), ktorý má spolu s diskusnými otázkami cca 90 strán a naša „partia“ delegátov sa rozhodla, že urobíme všetko preto, aby sa táto veľmi dobrá práca preložila do slovenčiny. Všetci delegáti boli vďační za to, že sme mohli na chvíľu „vytiahnuť hlavy“ z našich pomerov a vidieť mnoho inšpirácií. Ďalšie semináre a prednášky v angličtine nájdete na stránke www.lausanneeurope.org. ■

DYNAMICKÉ EVANJELIUM V NOVEJ EURÓPE

(Tlačová záverečná správa)

Asi 1 200 európskych evanjelikálnych (evanjelických) lídrov sa zúčastnilo virtuálne na Lausanne Europe 20/21 zhromaždení od 17 – 20. 11 s témou Dynamické evanjelium Novej Európy – prvom celokontinentálnom podujatí Hnutia v Lausanne v Európe od roku 1974.

Jeff Fountain, riaditeľ Schumanského centra Európskych štúdií, zhrnul svoje zážitky zo stretnutia z Lausanne Europe stretnutia slovami: „Či sme nasledovali sami niekoho z domu alebo kancelárie, alebo sme sa stretli na národnom zhromaždení ako v Almere, ktorého som sa zúčastnil, boli sme vtiahnutí do rozsiahleho multi-etnického, multi-jazyčného, multi-národného „spoločenstva svätých“, pokrývajúc Európu aj krajiny ďaleko za jej hranicami. Spoznali sme viac našich slabých miest, nacionalistických obmedzení, jazykových rozdielov a možno dokonca aj rasových predsudkov. Boli sme konfrontovaní potrebami a výzvami dnešnej núdznej misijnej činnosti v Európe. 4 dni online konverzácií, video reportov, výmen názorov prostredníctvom chatovacích boxov, interaktívnych seminárov a vysvetlení Biblie vytvorilo prelomové podujatie, ktoré ovplyvní evanjelickú krajinu Európy na ďalšie desaťročia.“

Usha Reifsnider bola členkou organizačného výboru, a bola aj jednou zo 4 hostiteľov tohto podujatia. Ako britská žena indického pôvodu hovorí, že sa často cítila, že jej tvár bola použitá, aby reprezentovala konvertitky z majoritného (väčšinového) sveta, ale bez skutočného vplyvu. „Veľkým skokom bolo prijatie príspevkov z majoritného sveta. Prijatie ich ako misijnú silu v Európe si vyžaduje pokoru zo všetkých strán. Majoritný svet už niekoľko rokov pracuje na reevanjelizácii, a toto podujatie uznalo ich úsilie a dúfajme, že povedie k praktickým partnerstvám, vďaka ktorým budeme viesť iniciatívy a nie len nasledovať,“ hovorí Reifsniderová.

Platforma Scoocs umožnila delegátom virtuálne sa stretnúť s ľuďmi z iných častí kontinentu a diskutovať o spolupráci a partnerstve. Platforma tiež umožnila delegátom zúčastniť sa na viac ako šesťdesiatich seminároch o kľúčových otázkach súčasnej misie v Európe. Diskutovalo sa o mnohých zložitých témach, niekedy odhaľujúcich kultúrne strety a nezhody, ale či už boli témou kresťanské reakcie na EÚ, kresťanská identita v ére identity politiky, alebo biblické a praktické reakcie na klimatické zmeny, prevažoval zmysel pre jednotu a ochota porozumieť si.

Philippe Monnery, francúzsky evanjelický vodca, ktorý bol členom organizačného výboru a predse-

**DYNAMIC GOSPEL
NEW EUROPE**

CONVERSATION
AND GATHERING

dom plenárnych zasadnutí, povedal o plenárnych zasadnutiach toto: „Študovali sme novú Európu so všetkými jej výzvami: krízou identity, kultúrnou rozmanitosťou a sekularizmom, prostredníctvom Listu Filipanom sme skúmali, čo znamená byť dostoynými občanmi evanjelia v nepriateľskom svete. Oslavovali sme, ako dynamické evanjelium formovalo Európu v minulosti prostredníctvom radikálnej identity zameranej na evanjelium a prezreli sme si mnohé svedectvá o tom, ako sa Boh dnes pohybuje v Európe, najmä prostredníctvom zakladania zborov novými generáciami diaporských kresťanov z majoritného sveta.

To nás vedie k tomu, aby sme sa pozreli na budúcnosť evanjelia v Európe a účastníci boli vyzvaní, aby vyšli zo svojej komfortnej zóny, pokiaľ ide o prekračovanie kultúrnych bariér a prácu v partnerstve medzi európskymi cirkvami a cirkvami Väčšinového sveta v Európe.“

Počas poslednej noci sme sa zaoberali našou neverou a tendenciou pozeráť sa na budúcnosť s cynizmom namiesto viery v Božie zaslúbenie, ktoré má s našim kontinentom veľký zámer!“

Hoci nemôžeme poprieť, akou sekularizovanou sa Európa stala, účastníkov posledné ráno povzbudila **Lindsay Brown**, bývalá medzinárodná riaditeľka hnutia v Lausanne, výzvou, aby čerpali inšpiráciu z toho, ako v minulosti evanjelium menilo Európu. **Luke Greenwood**, aby vyzval účastníkov, aby verili v silu evanjelia prehovoriť do duchovného hladu dnešných a budúcich Európanov.

Dvadsať mesiacov pred zhromaždením boli delegáti povzbudzovaní, aby sa zúčastnili konverzácií o Európe v Lausanne vytvorením Impact Groups (skupiny, ktorá má dosah), aby diskutovali o kľúčových otázkach dnešnej misie v Európe. Mnohé z týchto skupín budú pokračovať a dúfame, že vzniknú nové. Všetky tieto materiály a videá z plenárnych zasadnutí a seminárov sú dostupné na webovej stránke Lausanne Europe.

Často sa hovorí, že ovocie hnutia Lausanne najlepšie rastie na stromoch iných.

Keď sa pozrieme do budúcnosti, Lausanne Europe bude pokračovať v práci na pomoc cirkvám a službám v celej Európe, aby boli plodnejšie. ■

Z angličtiny preložila Svatava Havadejová

LENKA a JASON KNOETZE

RADOSTI A VÝZVY PO DESIATICH ROKoch NA MISII

Aj keď mám pocit, že sa svet akosi zasekol v čase, čo sa týka Knoetzeovcov, veci sa hýbu dopredu – alebo to aspoň tak cítim.

Jasonove novinky

Po roku nezamestnanosti (s výnimkou pol úväzku na pár mesiacov v našom cirkevnom zhromaždení) Jason podpísal zmluvu na plný úväzok učiť od januára na miestnej kresťanskej strednej škole pre chlapcov z menej privilegovaných pomerov. Počas tohto roku tam bol každý týždeň (ako dobrovoľník) učiť chalanov o Pánu Bohu počas hodín náboženstva. Budúci rok ho čaká päť tried informatiky, a taktiež štúdium pedagogického minima, ktoré táto škola vyžaduje ako štandard. Milý môj spraví na päte 180° a bude tak zaneprázdnený až-až. Po roku modlitieb za prácu sa všetko zomlelo tak rýchlo a dobre, že sme k tomu dokonca dostali aj možnosť prenajať si tu byt za extra lacno - s podmienkou jeho pracovného pomeru so školou.

Lenkine novinky

Počas tohto roku som si uvedomila, v akom stave naše financie naozaj sú. Aj keď Jason má prácu pred sebou, z mojej strany to žiaľ nie je až taká sláva. S mojou podporou (ktorá je každým rokom menšia a ceny všetkého väčšie) a jeho platom síce vyžijeme príjemne, no nebudeme mať možnosť pripraviť sa na spoločnú budúcnosť, dôchodok, kúpu nehnuteľnosti alebo založenie rodiny. Taktiež moje nadšenie pre ilustráciu a umenie rastie, tak ako moje schopnosti a verím, že Pán Boh ma v tomto povoláva do nových sfér vplyvu na naše okolie – ako, to je zatiaľ zahmlené.

S kamarátom Ottom sme spolu zorganizovali jednodňovú konferenciu pre miestnych kresťanských umelcov. Toľko inšpirácie a povzbudení som už dávno nemala!

Modlite sa spolu s nami:

1. **Za rozhodnutia ohľadom práce a príjmu.** Je na čase zanechať OM? Zostať na pol úväzku? Venovať sa ilustrácii a umeniu naplno? Uplatniť sa ako grafička? Kde?

2. **Vďaka za Jasonove štúdium a prácu** – bude potrebovať extra dávku energie a tiež múdrosť ohľadom toho ako navigovať naše manželstvo keď budeme mať na seba oveľa menej času.

A ešte

Vďaka za nové priateľstvá s miestnymi kreatívcami a za našu študentskú skupinku.

Posledných desať rokov s OM bolo neuveriteľných a niektorí z vás boli v tomto so mnou už od začiatku, keď som začala v Ghane v 2012. Za toto som vám všetkým nesmierne vďačná a vnímam to ako dar, ktorý neviem odplatiť. No – veď ani Božiu milosť a odpustenie nevieme odplatiť. Každopádne – ďakujem. Nech vás Pán za to nesmierne požehná. ■

SVĚDECTVÍ MISIE

DANIELA DAŇOVÁ

Ačkoli jsem jela v roce 2020 do Kolumbie primárně studovat, v podstatě už rok před mou cestou jsem vnímala, že Pán Bůh si tento pobyt připravuje, aby mě rozvinul a zapojil v misijní oblasti, s čímž začal již v Ghaně na podzim 2019. Během pobytu v Kolumbii mi Duch Svatý v období karantény začal dávat na srdce, že chce, abych tu zůstala do konce srpna. Původně mi to připadalo nereálné skrz případné komplikace s vízy, ovšem s neustále se prodlužující karanténou a vyhlášením nouzového stavu do konce srpna se cizinci v Kolumbii dostali do situace, že zde po tento čas mohli pobývat i když jim předchází povolení k pobytu vypršelo.

Když mi skončila škola, tak jsem na začátku června seděla v parku (což byla téměř jediná možná příležitost dostat se do přírody) a posmutněle a zmatečně se modlila a přemýšlela „Bože, já potřebuji dobrodružství, ale když se nedá cestovat, když ani do nejbližších kopců se nedá vyběhnout, co tu ty další měsíce budu dělat... Moji dobrodružnou povahu nemůžu jen tak zastavit, ani by to nebylo zdravé. Věřím, že má dobrodružnost tu má své místo. Tak co s tím?“. Bůh odpověděl už v daném momentu, skrz který mi vlastně připomněl moji modlitbu před dvěma lety na dovolené v Lotyšsku, kdy jsem přemýšlela a modlila se, že už nechci cestovat jen pro mé potřeby, naplnění mých snů apod. Ale že s každou cestou mimo můj domov chci být k dispo-

zici Duchu Svatému a být jeho prostředkem k předání Boží lásky místním lidem, které potkávám. A tedy, v tu chvíli v parku v Bogotě ke mně přišel mladý kluk, očividně bezdomovec s prosbou o jídlo či peníze, s čímž se tady člověk setkává neustále. Jelikož jsem výjimečně s sebou pár drobných měla, mohla jsem mu je dát. Skrz tuhle situaci mi Duch Svatý položil na srdce, že tohle může být ten způsob dobrodružství v čase karantény. Prostě při každé procházce či jízdě autobusem být připravena požehnat místní lidi kusem jídla či peněz a ideálně taky Božím slovem. Jen být Bohu k dispozici. Postupně mi to taky začalo zapadat i do povolání, které mě a mému milému příteli Davidovi, kterého mi tu Pán Bůh přivedl do cesty, dal Pán na srdce.

Člověk míní Pán Bůh...

Ovšem, Bůh má ještě větší sny a plány pro každého z nás, ale odhalil mi je až za dva týdny. Úplnou náhodou jsem se tehdy dozvěděla o plánovaném vyučování o misii od jakéhosi začínajícího hnutí „Misiones on fire“. Moje srdce samozřejmě zcela zaplesalo! Potřebuji se přece vzdělávat v této oblasti. Ovšem „pouze“ vyučováním to neskončilo. Ačkoli stále v karanténě, postupně se začaly objevovat pozvání na půldenní evangelizace a praktickou pomoc do chudých čtvrtí Bogoty a k potřebným lidem. A bylo to tady! To, co mi Bůh položil na srdce v podstatě už rok a půl zpátky a v posledních měsících mi to připomínal a povzbuzoval, se najednou změnilo v reálnou příležitost „vyjít“! Najednou jsem opět viděla to Boží načasování, a že On má pro mě zcela přesný plán pro následující týden v Kolumbii!

Misiones on fire

Od července jsem tedy měla možnost společně i s Davidem být součástí spolupráce na tomto výjimečném díle, které se narodilo prvně v Božím srdci a je výsledkem poslušnosti těchto pár jedinců Duchu Svatému, jak od počátku připomínají zakladatelé. Nejen, že se mi dostalo příležitosti sloužit a rozvíjet se v oblasti, kterou mi Duch Svatý položil na srdce. Ale Pán Bůh mě neskutečně požehnal!

Dal mi tady kolumbijskou rodinu, možnost setkání církve v čase karantény, kdy prezenční bohoslužby nejsou možné, možnost počátku společné služby a odhalování dalšího směřování do budoucna s mým milým Davidem, a taky možnost „cestovat“ po Bogotě v čase karantény, která je dost rozlehlá a poznávat tak nová místa. Ve zkratce, má touha po dobrodružství vyřčená před Bohem před několika týdny byla naplněna více než po okraj, jen jiným způsobem, než jsem si představovala. A o to líp, protože Bůh ví, co je pro nás nejlepší.

Prakticky to může vypadat tak, jako tento krátký příběh z poslední evangelizace, které jsem se zúčastnila ještě před mým odjezdem zpět domů. Opět jsme vyrazili do chudé čtvrti na okraji Bogoty, kde lidé žijí v horách ve zcela základních životních podmínkách v rozpadlých domečcích, ke kterým vedou děravé „africké cesty“. Dnes jsem se vůbec necítila na evangelizaci mezi dětmi ani dospělými, a tak jsem se přidala k týmu přípravy jídla. Trochu jsem z toho byla smutná, protože toužím mluvit s lidmi o Bohu a modlit se za ně a příprava jídla mi připadala „nijaká“. Ale Bůh nás povolává, abychom vyjadřovali lásku prakticky a v činech a někdo to jídlo nachystat musí. A současně předat oběd lidem s laskavými slovy (když úsměv nejde pod rouškou vidět) je také velkou výsadou. Ovšem v tomto mezechase přípravy a rozdávání jídla se tady

objevila 6letá holčička z rodiny, která nám poskytla zázemí. A jak už to tak bývá, někdy se ty děti místních služebníků mohou cítit opomenuty i jako tato malá Juliana („Chuliana“). Byla smutná, že ještě nebyla na programu pro děti a zatím nedostala dárečky jako ostatní děti. Tak jsem ji alespoň mohla zavést na dětský program a postarat se o to, aby ji vedoucí zapojili. Když se ale opět vrátila, už radostnější, jen tak tam mezi námi seděla a pozorovala, co se všude kolem děje a začaly jsme na sebe pomrkat. Už jsem neměla tolik práce, a tak jsem ji šla pozdravit. Duch Svatý mě postupně naplnil radostí, jelikož jsme si s Julianou mohly povídat o tom, jaké tu má kamarády, jak zná Pána Boha, hrály jsme si spolu s hračkami, které před chvílí dostala, mohla jsem jí přečíst příběh, který děti na dětském programu dostaly, a taky jsme se mohly spolu modlit. Hodně mě překvapilo, jak tato mladá slečna už zná dobře Pána Boha a modlí se. Myslím, že jsme za ten den rozvinuly hezké přátelství, které bylo potěšením nejen pro Julianu, ale také pro mě! Duch Svatý si mě dnes použil krom přípravy a rozdávání jídla, také právě v té situaci, pro kterou „oficiální“ tým práce nebyl. A tak mi Bůh tímto znovu připomněl, že on má úkol na míru pro každého z nás, jako třeba pro mě v tento den rozveselit malou princeznu. To jediné, co musíme, je být citliví na jeho vedení a v poslušnosti vykročit.

Poučení

A tak vím, že mým odjezdem z Kolumbie to, co mě tady Bůh o misi a nasměrování mého života učil, to neskončilo. Ba naopak, bylo to nějaké další vykročení kupředu tomu, co pro mě připravil. Protože opravdu, účast na Božím díle, pomoc potřebným, přinesení jim evangelia, poskytnutí jim jídla a oblečení, prostě praktická pomoc – to je něco návykového a už nikdy nechci, aby tohle z mého života zmizelo. Protože k čemu je, pokud svůj vztah s Bohem reflektuji „jen“ zavřená v mém pokoji v modlitbách a na setkáních církve. To je určitě důležitá příprava, ale tady náš život nemůže skončit. Bůh nás povolal „jít do všech národů a hlásat evangelium“ (Matouš 28, 19). Nepovolal nás abychom si žili sami pro sebe s jistotou spasení a nebyli mu k dispozici, když si nás chce použít, abychom o něm lidem, našim známým řekli a prokázali jim lásku, jelikož „On první miloval nás“ (1Jan 4, 19). Připadá mi, že když se zpětně dívám na ten můj život v církvi, kdy jsem si ale v podstatě žila jen sama pro sebe, žila jsem jen ve velké lži a v náboženství. A tak se pro mě služba druhým lidem stává návykovou a možností, jak předat lásku dál, kterou Bůh dává mně a naplňovat tak povolání, které dal nám všem do srdce. ■

TOMÁŠ
KOMRSKA

ZÁPISKY Z FARMY

NEZVYČAJNÉ VIANOCE

Na farme horúčkovo prebiehajú práce pred príchodom mrazov a okrem toho sa blíži termín, kedy by sa mali tri svine oprasiť – porodiť malé prasiatka. (Ak sa prasa oprasí, prečo sa človek nemôže očlovečiť, žena oženiť a matka omatčiť?)

Koniec príspevku pre Sibylu Myslovičovou z Jazykovedného okienka v Slovenskom rozhlase.)

Zverolekár určil termín pôrodu na prelome rokov. Vývoj nového života v tele prasnice trvá tri mesiace, tri týždne a tri dni. Naplánovali sme si čas tak, že hneď po Vianociach sa maximálne sústredíme na priestor pre matky a malé prasiatka, aby boli ešte lepšie ochránené pred vetrom a zimou. Týždeň pred Vianocami som potreboval byť doma a chystal som sa, ako a čo po vianočných sviatkoch pre naše ošipané urobíme.

Lenže 22. decembra večer okolo 19.hod. volá gazda: „Jedna z prasnic začala rodiť, čím skôr dôjdi, aby nepomreli“.

Všetko som nechal tak a na druhý deň ráno som bol spať na farme. Aj keď v noci boli prasiatka v teple a gazda zabezpečil provizórne opatrenia, všetky behom dňa pomreli. Aj keď bola stále nádej, že ich aspoň zopár prežije, rozdivočená matka ich miesto kojenia postupne prilahla a niektoré aj zožrala. Smutný večer pred Štedrým dňom. Nasledovali Vianoce – tri dni intenzívnych prác okolo prasnic. Keď som sa zmorený, po nezvyčajných Vianociach, vrátil domov a dospával, prišla správa, že druhá sviňa sa oprasila a všetky mladé, okrem jedného, ktoré prilahla, prežili. Po tejto dobrej správe sa mi ďalej spalo už o poznanie lepšie. Vari aj tretia ošipaná prinesie život, ktorý prežije.

Vo víre vianočných prianí a aktuálnych biblických textov mi však najvýraznejšie znie:

Nauč nás počítat naše dni, aby sme získali múdre srdce.

Je to verš zo Žalmu 90, ktorý sa mi po týchto Vianociach prirodzene pripojil k repertoáru vianočných textov. Pretože práve na farme, ale nielen tam, je múdre vedieť počítat dni.

Pretože keby som, keby sme lepšie počítali dni, tak...

Žalm 90, Modlitba Mojžiša, Božieho muža.

Pane, býval si nám príbytkom z pokolenia na pokolenie.

Skôr ako sa vrchy zrodili, skôr než vznikla zem a svet, od vekov naveky ty si Boh.

Človeka vraciaš do prachu, hovoríš: „Vráťte sa, synovia človeka.“

Veď tisíc rokov je v твоjich očiach ako včerajšok, čo sa pominul, ako čas nočnej stráže.

Odplavuješ ich, sú ako sen, ako tráva, čo pučí zrána;

zrána rozkvitá a rastie, na večer vädne a uschýna.

Od hnevu tvojo hynieme; desí nás tvoja prchkosť.

Kladieš si naše viny pred seba, tajnosti do svetla svojej tváre.

Všetky dni naše miznú v tvojom hneve, roky sa nám končia ako vzdych.

Počet našich rokov býva sedemdesiat, pri väčšej sile aj osemdesiat; ich pýchou je len lopota a strach, rýchlo sa pominú a my odlietame.

Ako by sa nebál tvojej prchkosti, kto pozná silu tvojo hnevu?

Nauč nás počítat naše dni, aby sme získali múdre srdce.

Vráť sa, Hospodín! Dokedy? Preukáž milosť svojim sluham!

Nasýť nás zrána svojou milosťou, aby sme každý deň radostne plesali.

Toľko dní nás potešuj, koľko bolo dní poníženia a rokov, počas ktorých nám bolo zle.

Zjav svoje dielo na svojich sluchoch a na ich synoch svoju velebu.

Láskavosť Pána, nášho Boha, nech je nad nami.

Upevni dielo našich rúk, upevni dielo našich rúk.

Život, ale aj smrť malých prasiatok mi prirodzene vylosoval pre rok 2022 tento žalm a najmä verš:

Nauč nás počítat naše dni, aby sme získali múdre srdce.

Navrhujem: mohol by byť tento žalm modlitbou pre tento začínajúci rok? ■

Z ROKOVANIA RCB

DECEMBER 2021, JANUÁR 2022

Rada schválila:

Študijné voľno kazateľovi Pavlovi Bombovi podľa ním predloženého programu.

Dohodu o ukončení služby súčasného správcu zboru v Prešove Martina Jurču a začiatku služby nového správcu zboru Martina Kačura.

Rada zobrala na vedomie:

Že staršovstvo zboru aj členské zhromaždenie v Leviciach nevyjadrilo súhlas s pokračovaním služby kazateľa Jána Verčimáka v zbore. Rada poverila tajomníka Rady rokovaním s kazateľom a staršovstvom o ukončení služby kazateľa v zbore.

Že kazateľ Peter Prištiak bol zvolený za seniora východného seniorátu.

Výročia zborov v roku 2022:

- 45 rokov otvorenie novej modlitebne v Bratislave (18. 9. 1977)
- 35 rokov vzniku zboru na Starej Turej (1. 1. 1987)
- 35 rokov otvorenia modlitebne v B. Bystrici (27. 9. 1987)
- 30 rokov vzniku zboru v Košiciach (8. 3. 1992)
- 15 rokov vzniku zboru vo Vranove (1. 1. 2007)
- 15 rokov vzniku kórejského zboru v Žiline (1. 6. 2007)
- 10 rokov otvorenia modlitebne vo Vranove (8. 7. 2012)

Rada navrhla a vymenovala

Za administrátora zboru v Banskej Bystrici Jura-ja Institoris na obdobie od do inštalácie za správcu zboru.

Za riaditeľa Diakonického zruženia Betánia, ú.z., Adama Markuša.

Členov správnych a dozorných rád Betánií na ďalšie 3 roky:

Do Správnej rady Betánie Bratislava, n. o., Dušana Čičela a Beatu Havelkovú. Do Dozornej rady Betánie Bratislava, n. o., Marcela Markuša.

Do Správnej rady Betánie Senec, n. o., Lenku Borošovú a Slavoju Krupu. Do Dozornej rady Betánie Senec, n. o., Martu Machajdíkovú.

Do Správnej rady Betánie Kalinovo, n. o., Miroslava Moravského a Rastislava Štefka. Do Dozornej rady Betánie Kalinovo, n. o., Ľubicu Borošovú.

JANUÁR 2022

Rada prerokovala a schválila:

Vizitačné správy z vizitácií zborov v Michalovciach a v Banskej Bystrici.

Na základe žiadosti Volebnej komisie dala súhlas na zverejnenie svojho stanoviska k voliteľnosti kazateľov za členov Rady.

Rada zobrala na vedomie:

Že vikár Juraj Sabol prijal pozvanie do zboru v Spišskej Novej Vsi.

Vznik zboru v Žiline – Za kostolom, pri ktorej bol uvedený do služby kazateľ Ján Máhrík a staršovstvo zboru (Peter Hrubo, Dušan Lukáč a Timotej Máhrík).

Finančnú správu Fondu Nové zbory za rok 2021.

Rada rozhodla:

Že okrem vizitácií presunutých z minulého roku, budú v roku 2022 vizitácie len v misijných zboroch Trnava a Košice-Mozaika.

O úprave mzdy riaditeľa Kancelárie Rady od 1. 1. 2022. Zrušila príspevok ku mzde pre predsedu odboru PLANT.sk z rozpočtovaných spoločných prostriedkov cirkvi, nakoľko v roku 2022 bude tento príspevok pre predsedu odboru poskytovať Fond Nové zbory podľa rozhodnutia správnej rady Fondu.

Ďalej Rada:

Rada súhlasila s tým, aby predseda Rady použil služobné auto pri služobných cestách príležitostne aj na súkromný účel. Výšku náhrady stanovila v hodnote ceny pohonných hmôt za prejazdené kilometre navyše.

Mala predordinačný rozhovor s vikárom Filipom Pangrácom (Bardejov) a rozhodla, že Konferencii Cirkvi bratskej odporučí jeho ordináciu za kazateľa Cirkvi bratskej, pokiaľ bude splnená podmienka, že dostane a prijme pozvanie za kazateľa do konkrétneho zboru. Táto podmienka sa týka všetkých vikárov, ktorí smerujú k ordinácii.

Mala rozhovor s tajomníkom pre mládež Slavomírom Krupom o jeho činnosti a aktuálnom dianí v Únii detí a mládeže. Brat Slavomír predložil správu o činnosti ÚDM, ktorú poslať aj zborom.

Prijala Ľubomíra Lorinca do vikariátu v zbore Prešov s plánovaným začiatkom od 1.8.2022 pod vedením kazateľa Martina Kačura. ■

Spracované z podkladov RCB

NA PRECHÁDZKE KRAJINOU

BOHUSLAV PIÁTKO
(šéfredaktor)

V mysli sa mi vynorila prechádzka politickou krajinou na Slovensku. Roky sme išli tým istým smerom. A zvykli sme si, že cesta, po ktorej ideme, je kľukatá, rozbitá, miestami podomletá. Tí, čo ukazovali, aká cesta je a hovorili, že treba vykročiť opačným smerom a poopravovať výtlky, boli v opozícii. Pred dvoma rokmi potrebu opráv videli už aj ľudia a opozícia vyhrala voľby. Vykročiť do protismeru zabehaného, na to treba mať odvahu a – parlamentnú väčšinu. Ľudia im dali ústavnú, takže bol predpoklad aj na generálne opravy.

Lenže – iné je v opozícii kričať, že treba ísť opačne a opravovať a iné je po vyhratých voľbách naozaj opačne ísť a naozaj opravovať. Nástup však bol razantný. Mnohí nedotknutelní nečakane vykročili opačným smerom, ako boli zvyknutí a začali sa za nimi zatvárať brány väzenských zariadení. No ukázali sa aj niektoré nezmyselnosti, ktoré terajší vládnuci dosiahli v opozícii. Napríklad voľbu policajného prezidenta národnou radou, čím prakticky odrezali jednu ruku ministrovi vnútra. Vo vládných kreslách to veľmi rýchlo pochopili a vrátili túto právomoc naspäť ministrom. Bývalí vládnuci im z opozície posmešne zatlieskali. Ale to je len drobnosť na zasmiatie oproti tomu, čo robí súčasná opozícia. Zrazu presne vie, ako poopravovať rozbité a podmyté cesty – v zdravotníctve, školstve, životnom prostredí a vlastne všade, na čo človek pomyslí. Popierajú, že stav, v ktorom sa menované nachádza, je výsledkom ich „starostlivosti“. A zabudli na to aj tí, ktorí žijú v takto „udržovaných“ podmienkach. Nikdy nebolo toľko štrajkov na spadnu-

Na prechádzkach v prírode sa nerád vraciam tou istou cestou späť. Radšej mám okruhy. Jeden taký máme nad Lozornom, miernym stupákom cez lúky pod les, a potom okolo vinohradov prudšie dole. Nedávno manželka navrhla, aby sme išli opačne. Vyrázili sme a po chvíli sme sa na seba prekvapení pozreli... Objavili sa chatky, ktoré sme si nikdy nevšimli, stromy a zhluky kríkov, ktoré sme takto nikdy nevideli, stúpania a prekážky, ktoré sme predtým nevnímali. Išli sme tou istou krajinou, a predsa inou.

tie, toľko nastrčených dlaní, pýtajúcich peniaze, ako minulý rok. Každý, čo len trochu uvažujúci človek, však vie, že „keď nejde gazda na dom, ide dom na gazdu“. Ale vie aj, že domy nepadajú hneď po postavení, ak sú postavené dobre. Bez údržby však raz padať začnú. A ten čas je tu. Devastáciu však nespôsobilá táto vláda za dva roky. No vidíme, žiaľ, jej slabnúcu schopnosť dôrazne opravovať. Je to ako na prechádzke. Keď viacerí vykročia opačným smerom, tak treba spolu pokračovať. Ďaleko sa nedostanete, keď po pár krokoch jeden chce prekážku zbúrať, druhý ju obísť a tretí sa chce vrátiť. Nepomôže vám, že máte v rukách vládu. Tí, čo sa po voľbách zľakli, sa dnes smejú a vyrážajú do protiútok. Rátajú s tým, že spolu s nimi stratili pamäť aj ľudia.

Zoberme si obrannú dohodu s USA. Všetci vieme, že začala vznikať za vlád Smeru. Zastavili ju národnári. Dnes je to, podľa toho istého Smeru, najhoršia zmluva v dejinách Slovenska. Postoje Fica a Pelleginiho mi pripomínajú známú Majakovského sebareflexiu: „Mám svoj názor, ale s ním nesúhlasím.“

V tejto chvíli som zachytil v správach, že dnes (22. 1.) vylodili Američania v Kyjeve prvý náklad zbraní z dodávky za 200 miliónov dolárov. „Inter arma silent musae“ – sa prekladá aj: „Keď rinčia zbrane, mlčia múzy“. Pôvodný záver mi táto správa umlčala v zárodku. Pomôžem si teda upraveným Majakovským. – Mám svoj názor. Na štrnganie zbraňami. A myslím si, že s ním súhlasím. A ešte som otvoril Bibliu. Zámerne náhodne. Prvý text, ktorý som stretol, je tento: *Hospodin, mój Boh, k tebe sa utiekam* (Ž 7). ■

KRÍŽOVKA

„Jeden skutok lásky je presvedčivejší ako...“

Autor: Peter Kailing	Netriezvo	Účinok, dosah	Polyvinyl- alkohol (skr.)	Autonóm. oblasť (skr.)	TAJNIČKA	POMÔCKY Ikar, Ear, Ipa, Pva, Si, Noon	Mních (čes.)	Rozmer, dimenzia	Pretekár. plachetnica
Smeti					•	Medz. merná jednotka (skr.) Zn. argónu			
Profesie					•				
Lepenka				Vína, poklesok Poludnie (angl.)	•				
Tam			Grécke písmeno Kilometer (skr.)		•	Poľov. pes Vlieva sa			
Poodko- pávajú					•		Kancelár. skratka Elektrónvolt (skr.)		
	Bez svetla	Autor morzeovky Podpera, opierka			•			Neodišiel	Závora
Predložka			Obludný tvor Vydavateľ. kníh		•				
Opoj alkoholom				Talian. súhlas Podmienk. spojka	•		Zvratné zámeno Papagáj		
Napodobňo- val tetrova					•	Skr. atmosféry 501, rím.			
Výšková budova					•				
Ucho (angl.)				Trepotala sa	•				

Tajnička krížovky z RELAXU Dialóg č. 12/2021.

Kto je pokorný si ani neuvedomí, žeby sa mu STALA KRIVDA.

Vyriešenú tajničku krížovky z tohto čísla posielajte e-mailom alebo poštou na nižšie uvedené adresy:

svatava@swanmail.sk, DIALÓG, Sadová 28, 900 51 ZOHOR do 10. 2. 2022. Nezabudnite nechať na seba kontakt (meno, telefón, adresa).

Správneho riešiteľa všetkých úloh odmeníme reprezentačnou obrazovou publikáciou z vydavateľstva Media Svatava.

Správne odpovede z tohto čísla uverejníme v Dialógu 2/2022.

Stranu pripravil Peter Kailing

PREČO RABAKA?

Rabaka je výraz pre rebrík z ľudských dlaní. To sú spojené ruky, ktorými pomôžeme druhému uvidieť niečo na druhej strane múru či dokonca preliezť ten múr. Rabaka môže pomôcť, aby človek sám urobil ten najdôležitejší krok.

KTO SME

Lukáš Kulíšek je sociálny pracovník a vedúci domova na polceste so skúsenosťami z práce v detskom domove a v útulku pre ľudí bez domova, vyštudoval biológiu a ekológiu a sociálnu prácu.

Mária Kulísková je diakonka na materskej. Má skúsenosti so sociálnou a pastoračnou prácou s deťmi, mladými, ľuďmi bez domova, staršou generáciou a s ľuďmi s fyzickým znevýhodnením, vyštudovala teológiu.

Pristahovali sme sa do Kalinova. Prijali sme výzvu stať sa súčasťou miestnej komunity Cirkvi bratskej a zapojiť sa do nejakého projektu. Ťahalo nás to k niečomu, čo by nám umožnilo zapojenie celej rodiny. A tak v priebehu tohto roku vznikol domov na polceste.

Domov na polceste Rabaka vznikol ako samostatný projekt neziskovej organizácie Betánia v Kalinove. Od januára 2022 oficiálne otvárame.

PRIDAJ SA K NÁM

DOMOV NA POLCESTE RABAKA

Betánia

Chcel by si prispieť k tomu, aby znevýhodnení mladí ľudia mohli viesť samostatný a dôstojný život a mali šancu na lepšiu budúcnosť?

Chcel by si spolu s nami vytvárať komunitu vzájomnej pomoci, dôvery, prijatia a rešpektu?

Presne o to nám v Rabake ide. Podporíme tých, ktorí vyrastali v detskom domove. Poskytneme im ubytovanie na približne jeden rok, poradenstvo, duchovné a mentoringové sprevádzanie, rozvoj zručností a pomoc pri hľadaní práce. Ako rodina bývame v podkroví nad domovom na polceste a chceme spolu s mladými z Rabaky zdieľať naše životy a tráviť spolu čas.

KOHO HĽADÁME?

Do tímu Rabaky hľadáme človeka (alebo rodinu), ktorý

- má srdce pre mladých ľudí,
- má ochotu porozumieť ich neľahkému príbehu a zdieľať s nimi svoj autentický život
- je duchovne ukotvený kresťan
- súznie s víziou a hodnotami Rabaky
- so svojimi skúsenosťami, svojou profesiou, a tým, kým je, by dokázal byť nápomocný. Môže to byť pokojne psychológ, remeselník, komunitný či sociálny pracovník alebo kuchár. Profesia nie je rozhodujúca.

Ponúkame zamestnanie na plný úväzok od februára 2022, primeraný plat, bývanie, a spoluprácu v mladom tíme, život na dedine obklopenej prírodou a malé spoločenstvo Cirkvi bratskej.

Ak vás naša výzva oslovila, pošlite nám svoj životopis a motivačný list. Radi si s vami zavoláme, stretneme sa naživo alebo online.

KONTAKT

Lukáš Kulíšek
0948616306
domrabaka@gmail.com
www.facebook.com/domrabaka

Domov na polceste Rabaka
Hrabovo 769
98501 Kalinovo
Slovensko